

Dagsorden

DAS Social

Mødet den 20. januar 2023, kl. 09.00

Mødelokale B - Regionshuset, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø

Indholdsfortegnelse

Åben

1.	Godkendelse af dagsorden	4
2.	Godkendelse af referat fra seneste møde	5
3.	Central udmelding vedr. gravide med rusmiddelproblematikker	6
4.	Centrale udmeldinger vedr. punktskrift og tegnsprog	24
5.	Temadrøftelse KDK	28
6.	Handleplan for udmøntning af Nordjysk Socialaftale	31
7.	Dimensionering af pædagoguddannelsen	35
8.	Fælles arrangement - rekruttering og fastholdelse til pædagoguddannelsen- og faget	46
9.	Socialpolitisk Dialogforum 2023	47
10.	Proces for udbud og efterspørgsel	48
11.	Kommissorie for Nødspor Kvisten	55
12.	Tilbud til unge med svær selvskade	60
13.	Socialtilsyn Nord	64
14.	Egenmestring	73
15.	FU orienterer	87
16.	Eventuelt	88
17.	Næste møde	89

Dagsorden

Tid	Mødet den 20. januar 2023, kl. 09.00
Sted	Mødelokale B - Regionshuset, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø
Afbud	Henrik Rene Christensen, Anne Krøjer
Til stede	Arne Lund Kristensen, Søren Aalund, Tue Von Pålman, Rikke Albrechtsen, Dorte Juul Hansen, Henrik Aarup-Kristensen, Leif Serup, Helene Lund Therkelsen, Hanne Madsen, Lotte Keller
Øvrige deltagere	Centerchef Charlotte Saaby, Morsø Kommune (suppleant for Henrik René Christensen)
Øvrige oplysninger	

Mødet den 20.01.2023

DAS Social

Åben

Punkt 1.

Godkendelse af dagsorden

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS godkender dagsordenen

Mødet den 20.01.2023

DAS Social

Åben

Punkt 2.

Godkendelse af referat fra seneste møde

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS godkender referatet

Mødet den 20.01.2023

DAS Social

Åben

Punkt 3.

Central udmelding vedr. gravide med rusmiddelproblematikker

2022-090391

Resume

Der orienteres om status, proces og foreløbige resultater ift. anmodningen fra Socialstyrelsen om fornyede oplysninger vedr. CU'en om gravide rusmiddelmisbrugere.

Sagsfremstilling

Socialstyrelsen har d. 27. september 2022 sendt en anmodning til alle landes kommuner om en opdateret beskrivelse af aktuelle indsatser og forslag til fremadrettede indsatsmodeller til målgruppen af gravide med skadeligt rusmiddelbrug. Anmodningen er fremsendt på baggrund af en tidligere Central Udmelding fra 2019 om samme målgruppe, som kommunerne foretog en besvarelse af i 2020, hvor målgruppen blev vurderet til at være ikke-eksisterende eller meget lille. Socialstyrelsen er fortsat af den opfattelse, at målgruppen har en størrelse og kompleksitet, som gør det relevant, at videreføre sagsbehandlingen.

Der er udarbejdet et udkast til besvarelse af Socialstyrelsens anmodning, som er vedlagt. Hjørring, Brønderslev, Aalborg, Thisted og Rebild Kommuner har bidraget til besvarelsen via kvalitativt fokusgruppeinterview. Deltagerne er dels ledere, koordinatore og særlige konsulenter med viden om målgruppen.

Parallelt med frigivelse af dagsorden til nærværende møde i DAS 20.1.2023, har udkast til besvarelse været sendt i skriftlig høring hos alle nordjyske kommuner. Sekretariatet giver en mundtlig orientering om eventuelle input og bemærkninger fra kommuner på mødet.

FU Social har været præsenteret for første udkast til besvarelse. FU bemærker, at besvarelsen bør anlægge et fokus på den praksis, som finder sted i Nordjylland og hvorfor dette bevirker, at der ikke ses et behov for et døgntilbud til målgruppen.

FU indstiller, at DAS godkender udkast til besvarelse mhp. fremsendelse til Socialstyrelsen.

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS drøfter udkast til besvarelse af CU
- DAS godkender udkast til besvarelse mhp. fremsendelse til Socialstyrelsen

Bilag:

- Sagsbeskrivelse CU gravide rusmiddelbrugere
- Udkast til besvarelse af anmodning_Nord_9.1.23
- Anmodning

Baggrund

Socialstyrelsen udsendte den 26. november 2019 en Central Udmelding om udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug og behov for døgnbehandlingsindsatser. De nordjyske kommuner afrapporterede i 2020, at man ikke havde set målgruppen i perioden 2018-2020, hvilket skyldes Socialstyrelsens stramme afgrænsning om, at målgruppen ikke profiterer af ambulante tilbud. På landsplan vurderede kommunerne, at der var 3-8 kvinder om året i målgruppen for døgntilbud.

Socialstyrelsen er fortsat af den opfattelse af, at målgruppen af udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelforbrug har en størrelse, der gør det relevant at videreføre sagsbehandlingen af den centrale udmelding. Det konkluderer de på baggrund af opgørelser fra familieambulatorierne og registertræk på børn født med fødtalt rusmiddel- eller alkoholsyndrom. Derfor sendte Socialstyrelsen den 27. september 2022 en anmodning til alle landets kommuner om en opdateret beskrivelse af, hvilke aktuelle indsatser kommunerne arbejder med i forhold til målgruppen, samt hvilke forslag kommunerne ser for fremadrettede indsatser til målgruppen, herunder døgnbehandlingsindsatser.

I dialogen med Socialstyrelsen er de meget opmærksomme på målgruppen og ser udbuddet af døgntilbud som en stor udfordring, hvorfor det på nuværende tidspunkt er reelt at tro, at der kan komme et driftspåbud såfremt de ikke betrygges i kommunernes håndtering af målgruppen.

Sagsbeskrivelse

Proces for besvarelse af anmodningen

Dato	Emne
19. december	Afholdelse af dialogmøde
22. december	Første udkast til rapport ligger klar
5. januar	FU præsenteres for første udkast til rapport
9. januar	Dialogmøde med Familieambulatoriet
9. januar	Opfølgingsmøde efter dialogmødet. Formålet er at få kvalificeret udkastet
10-20. januar	Beskrivelsen sendes til kommentering i kommunerne med bemærkning om at kommentering kan ske direkte til kommunens DAS medlem eller til sekretariatet, der vil samle bemærkningerne og videregive dem til DAS.
20. januar	DAS møde
27. januar	KDK
10. februar	KKR

For at sikre det bedst mulige input til besvarelsen af anmodningen har Rameaftalesekretariatet på et dialogmøde faciliteret et fokusgruppeinterview med deltagelse af flere af de nordjyske kommuner. Her har relevante videns personer og ledere indgået i en dialog om praksis i Nordjylland ift. den nuværende og fremadrettede indsats, udfordringer og løsninger ift. målgruppen.

På baggrund af dialogmødet med kommunerne har der efterfølgende været udarbejdet et første udkast til besvarelse, som respondenterne fra fokusgruppeinterviewet har kommenteret på.

På denne baggrund er der udarbejdet en rapport til godkendelse i DAS.

Foreløbige resultater til besvarelse af anmodningen

Hovedkonklusionerne fra dialogmødet 19. december 2022 er følgende:

- De nordjyske kommuner har ikke iværksat nye indsatser til målgruppen siden sidste CU (i 2019)
- De nordjyske kommuner ser ikke målgruppen, som den er beskrevet i den centrale udmelding.
- De nordjyske kommuner vurderer, at indsatser i nærmiljøet er den vigtigste faktor for at sikre en effektiv indsats til målgruppen, da dette gør at man kan oparbejde et tillidsbaseret professionelt netværk omkring kvinden, som kan holde efter fødslen. Det vurderes, at døgnindsatser har den modsatte effekt ift. tillid og snarere styrker risikoen for at kvinden flytter mellem kommuner.
- Der eksisterer et godt og fagligt tværsektorielt samarbejde på tværs af regionen omkring målgruppen – herunder formaliseret i to samarbejdsaftaler.
- Man ønskede at indgå i en dialog med familieambulatoriet (den 9. januar 2023) om følgende:
 - Kan familieambulatoriet genkende den målgruppe som Socialstyrelsen beskriver? Hvis ja, hvorfor ser kommunerne dem ikke, og hvor mange vurderer de, at der er i Nordjylland?
 - Er der behov for justeringer i det tværsektorielle samarbejde omkring indsatsen til udsatte gravide kvinder med behov for døgntilbud?

Udkommet af dialogmødet med familieambulatoriet d. 9. januar 2023 var en enig forståelse af målgruppens størrelse og frekvens i Nordjylland, som er meget begrænset. Ambulatoriet estimerer 1-2 personer indenfor målgruppen om året. Ambulatoriet kan altså ikke genkende de tal, som Socialstyrelsen anvender i anmodningen.

Som supplement til de eksisterende samarbejdsaftaler blev det drøftet, at der kan være behov for en supplerende samarbejdsaftale/procedureaftale for hvordan de tværsektorielle parter konkret og praktisk håndterer sager vedr. gravide med rusmiddelproblematikker. Særligt med fokus på behovet for samarbejdet og koordinering omkring ansvar, opgaver, kommunikation mv. Det er oplevelsen i arbejdsgruppen, at den nuværende praksis er velfungerende, men ikke formaliseret mellem parterne. Praksis er "baseret på erfaring og hukommelse" blandt det faglige personale og ledelse i kommunerne, hvilket kan være risikabelt ift. at sikre kontinuitet i borgernes sagsbehandling, hvis sagsbehandlere og andet fagligt personel skifter job eller går på pension.

DAS bedes have særlig opmærksomhed på, at arbejdsgruppen ikke vurderer, at det er relevant med justeringer af nuværende praksis ift. målgruppen. DAS bedes derfor vurdere, om man i besvarelsen til Socialstyrelsen skal angive, at man fastholder nuværende praksis for målgruppen, uden justeringer ud over en evt. ny samarbejdsaftale.

Afdækning af indsatser for gravide kvinder med skadeligt rusmiddelbrug

Beskrivelse af aktuelle indsatser og forslag til fremadrettede indsatsmodeller

9. januar

2023

Socialstyrelsen udsendte den 26. november 2019 en Central Udmelding til landets kommunalbestyrelser med målgruppen udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug og behov for døgnbehandlingsindsatser. De nordjyske kommuner besvarede udmeldingen i 2020, hvoraf det fremgik at grundet socialstyrelsens definition af, at målgruppen skulle have behov for døgnbehandlingsindsatser, så var der ikke kendskab til nogen i målgruppen i Nordjylland.

Socialstyrelsen er fortsat af den opfattelse, at målgruppen af udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelforbrug har en størrelse, der gør det relevant at videreføre sagsbehandlingen af den Centrale Udmelding. Derfor har Socialstyrelsen den 27. september 2022 sendt en anmodning til alle landets kommuner om en opdateret beskrivelse af aktuelle indsatser og forslag til fremadrettede indsatsmodeller til målgruppen. Det er denne anmodning, der er baggrunden for nærværende beskrivelse.

INDHOLD

1. RESUME	1
2. INDLEDNING	2
2.1 Baggrund	2
2.2 Målgruppe	2
2.3 Proces og metode	3
3. TEMA 1: BESKRIVELSE AF AKTUELLE INDSATSER	4
3.1 Formål med beskrivelsen	4
3.2 De nordjyske kommuners aktuelle arbejde med målgruppen	4
3.3 De nordjyske kommuners aktuelle organisering ift. indsatsen	6
4. TEMA 2: FORSLAG TIL FREMADRETTEDE INDSATSMODELLER	7
4.1 Formål med beskrivelsen	7
4.2 De nordjyske kommuners fremadrettede faglige tilrettelæggelse af indsatsen	7
4.3 De nordjyske kommuners fremadrettede organisering ift. indsatsen	8

1. RESUME

Denne afrapportering indeholder de nordjyske kommuners behandling af Socialstyrelsens anmodning om en opdateret beskrivelse af aktuelle indsatsen og forslag til fremadrettede indsatsen for målgruppen af gravide kvinder med skadeligt rusmiddelbrug og behov for højt specialiseret døgnindsatsen.

De nordjyske kommuner melder tilbage, at man ikke har kendskab til den gruppe af kvinder, som profiterer af misbrugsbehandling på et døgntilbud, der er beskrevet i Den Centrale Udmelding. Det er ikke en målgruppe, som man ser. Dette er en oplevelse, som familieambulatoriet i Nord deler. Det er ligeledes ikke familieambulatoriets opfattelse, at der er tale om en målgruppe, der ikke bliver opsporet eller bliver overset.

De nordjyske kommuners arbejde med udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelforbrug indledes med en effektiv opsporingsindsats, som både kommunale, regionale og andre samarbejdspartnere, der er i kontakt med kvinder i målgruppen.

Når de gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug er blevet identificeret, arbejder de nordjyske kommuner ud fra en helhedsorienteret, tværfaglig og individuel tilgang til kvinderne. Indsatsen er i høj grad forankret i matrikelløse indsatsen i nærmiljøet, da dette giver det bedste grundlag for at arbejde videre med kvinden - også efter graviditeten. I denne proces inddrages øvrige tværsektorielle samarbejdspartnere altid. Det opleves, at kvinderne profiterer af denne tilgang og man lykkes oftest med den ambulante misbrugsbehandling.

Rapporten peger på et behov for en supplerende, tværsektoriel samarbejdsaftale, der adresserer de opgaver, snitflader, kommunikationskanaler mv., som aktualiseres både før, under og efter graviditeten hos en kvinde med skadeligt rusmiddelbrug.

Direktørgruppen i Nordjylland ser frem til den videre dialog med Socialstyrelsen.

2. INDLEDNING

2.1 Baggrund

Socialstyrelsen udsendte den 26. november 2019 en Central Udmelding om udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug og behov for døgnbehandlingsindsatser. Den Centrale Udmelding indeholdt en række spørgsmål til, hvordan kommunerne i hver region planlægger og koordinerer indsatser til målgruppen. På den baggrund udarbejdede de nordjyske kommuner i 2020 en fælles rapport som svarede på Socialstyrelsens spørgsmål.

De nordjyske kommuner afrapporterede i 2020 følgende:

Der er ikke registreret kvinder i målgruppen i Nordjylland i perioden 2018-2020. Det flugter med at målgruppens størrelse også på landsplan er meget lille – anslået 3-8 borgere. Heraf følger også at der ikke er højt specialiserede døgntilbud til målgruppen i Nordjylland, men der henvises til at der anvendes specialiserede døgntilbud til målgruppen i de landsdele, hvor man har målgruppen.

De nordjyske kommuner koordinerer internt og eksternt om målgruppen, som kræver et tværfagligt fokus, og her nævnes Familieambulatoriet i Region Nordjylland som en central samarbejdspart.

Hovedkonklusionen var, at det kan være yderst vanskeligt at drive et højt specialiseret døgntilbud både fagligt og økonomisk, når målgruppen er så lille, og at det er nødvendigt også at kigge på generering af mere viden og øget forskning på landsplan for at understøtte arbejdet med målgruppen.

Baggrunden for at de nordjyske kommuner ikke havde registreret kvinder i målgruppen i 2020, var at målgruppen defineres som kvinder, der har behov for døgnbehandlingstilbud. De kvinder som de nordjyske kommuner, har kendskab til, kan alle profitere af koordinerede ambulante tilbud.

Socialstyrelsen er fortsat af den opfattelse af, at målgruppen af udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelbrug har en størrelse, der gør det relevant at videreføre sagsbehandlingen af den centrale udmelding. Derfor sendte Socialstyrelsen den 27. september 2022 en anmodning til alle landets kommuner om en opdateret beskrivelse af, hvilke aktuelle indsatser kommunerne arbejder med i forhold til målgruppen, samt hvilke forslag kommunerne ser for fremadrettede indsatser til målgruppen, herunder døgnbehandlingsindsatser. Det er dette anmodning der er baggrunden for nærværende beskrivelse.

2.2 Målgruppe

Socialstyrelsens definition af målgruppen

Målgruppen beskrives i den centrale udmelding som værende udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug, herunder et skadeligt forbrug af enten stoffer eller alkohol. Målgruppens problemer er komplekse med både udsathed, rusmiddelbrug og samtidig psykiatrisk sygdom. Rusmiddelbrug og psykiatriske udfordringer kan være overlappende og kræver samtidig behandling. Det er derfor vigtigt, at indsatserne er sammentænkte og koordinerede.

Målgruppen for den centrale udmelding er af Socialstyrelsen defineret til at omfatte følgende kvinder:

- De er gravide og har et samtidigt skadeligt rusmiddelbrug af stoffer og/eller alkohol.
- De har derudover en eller flere sociale problemstillinger som fx hjemløshed eller psykisk sårbarhed.
- De kan ikke fastholdes og hjælpes tilstrækkeligt i den ambulante misbrugsbehandling samt i den specialiserede ambulante svangeromsorg.
- De har behov for en specialiseret og intensiv døgnbehandlingsindsats, hvor de skærmes og modtager helhedsorienteret behandling og støtte.

Målgruppen for den centrale udmelding er af Socialstyrelsen defineret til *ikke* at omfatte:

- De er gravide og har et misbrug, men kan fastholdes i og profiterer tilstrækkeligt af den specialiserede ambulante svangeromsorg, der tilbydes i familieambulatorierne og i eksisterende ambulante misbrugsbehandling.

2.3 Proces og metode

Socialstyrelsen har anmodet om, at de nordjyske kommuner dels beskriver deres aktuelle arbejde med at tilbyde målgruppen helhedsorienteret støtte og behandling og dels beskriver fremadrettede indsatsmodeller, som kan bidrage til den faglige dialog om tilrettelæggelse af de bedst mulige behandlingsindsatser til målgruppen. For at kunne beskrive dette arbejde bedst muligt har de nordjyske kommuner valgt at facilitere en kvalitativ dialog på tværs af kommunerne.

Den kvalitative dialog har haft form af et dialogmøde, hvor der er inviteret repræsentanter fra de nordjyske kommuner, som enten har en særlig faglig viden om målgruppen eller et ledelsesmæssigt ansvar i forhold til det socialfaglige arbejde med målgruppen. Der har været lagt vægt på at komme hele vejen rundt om den faglige viden og det faglige arbejde med målgruppen og deres familie, hvorfor deltagerne bl.a. har været: rusmiddelkonsulenter, faglige koordinatore samt ledere for afdelinger der har ansvar for eks. rusmiddelindsatser, familieområdet, udredning eller opvækstspecialer.

På dialogmødet er der via en spørgeguide faciliteret et fokusgruppeinterview med udgangspunkt i Socialstyrelsens to temaer:

- Tema 1: Beskrivelse af aktuelle indsatser
- Tema 2: Forslag til fremadrettede indsatsmodeller

Efter dialogmødet har der været følgende proces:

- Udarbejdelse af udkast til besvarelse af Socialstyrelsens anmodning, som er sendt til kommentering ved deltagerne på dialogmødet.
- Opfølgende møde med repræsentanterne fra dialogmødet med henblik på at drøfte og kvalificere udkastet
- Besvarelsen af anmodningen er behandlet i Den Administrative Styregruppe i Nordjylland den 20. januar 2023, hvor samtlige kommuner - igen - har haft mulighed for at levere input til besvarelsen.
- Godkendelse af besvarelsen i KKR Nordjylland den 10. februar 2023.

Nedenfor beskrives de nordjyske kommuners aktuelle og fremadrettede arbejde med målgruppen med udgangspunkt i Socialstyrelsens anmodning og de to temaer heri.

3. TEMA 1: BESKRIVELSE AF AKTUELLE INDSATSER

3.1 Formål med beskrivelsen

Socialstyrelsen beskriver i anmodningen, at de ønsker svar på følgende:

Formålet med beskrivelsen er, at kommunerne får mulighed for at bestyrke Socialstyrelsen i, at der på nuværende tidspunkt arbejdes med højt specialiserede, koordinerede, helhedsorienterede indsatser til målgruppen, herunder også hvilke døgnbehandlingsindsatser kommunerne udvikler til målgruppen.

Kommunerne kan beskrive deres nuværende arbejde med helhedsorienteret støtte og behandling til målgruppen. Her kan kommunerne beskrive følgende områder:

- 1) Karakteren af og rammerne for indsatsen (fx matrikelbunden, ikkematrikelbunden, jf. paragraffer i lov om social service m.v.)*
- 2) Faglige kompetencer, der indgår i indsatsen (fx fagligheder inden for familie-, svangerskabs-, rusmiddel- og psykiatrisk behandling)*
- 3) Koordination og samarbejde om indsatsen (tværfagligt, tværsektorielt og eventuelt også tværs af regioner)*

Socialstyrelsen er derudover interesseret i, at kommunerne beskriver:

- 4) Hvilke formelle organiseringer, samarbejdsaftaler og lignende er der etableret i forhold til indsatsen til målgruppen på regionalt eller nationalt niveau?*
- 5) Hvordan kommunerne eventuelt har arbejdet med kompetenceløft og videreuddannelse til de fagprofessionelle, der arbejder i indsatser til målgruppen?*

Nedenfor følger de nordjyske kommuners svar på anmodningen om beskrivelse af tema 1.

3.2 De nordjyske kommuners aktuelle arbejde med målgruppen

Opsporing

De nordjyske kommuners arbejde med udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelforbrug indledes med en effektiv opsporingsindsats, som involverer alle aspekter af den kommunale velfærdssektor og alle relevante samarbejdspartnere, der er i kontakt med kvinder i målgruppen.

Kendskabet til den udsatte gravide kvinde etableres ofte i regi af kommunens ungecenter eller jobcenter, hvor kommunen i forbindelse med, at kvinden skal have uddannelses- eller beskæftigelsehjælp erfarer, at kvinden er gravid. Det kan også være egen læge eller familieambulatoriet, der kontakter kommunen. I enkelte tilfælde sker det, at det er opsøgende medarbejdere på gadeplan der første gang bliver bekendt med en gravid udsat kvinde. I de tilfælde, hvor borger bliver gravid under en, allerede, iværksat misbrugsbehandling, involveres familieambulatoriet og andre relevante instanser med det samme.

Såfremt kvinderne flytter på tværs af kommunegrænserne, samarbejder kommunerne om at overlevere og underrette til den nye bopælskommune. Der er udelukkende positive erfaringer omkring overleveringerne, som sker effektivt, rettidigt og fyldestgørende.

Når kommunen har kendskab til den udsatte gravide kvinde med skadeligt rusmiddelforbrug, så iværksættes der øjeblikkeligt en indsats omkring kvinden med fokus på udredning og afdækning af kvindens behov, herunder afrusning og støttebehov bl.a. ift. udvikling- og understøttelse af forældrekompetencer.

Indsatser og faglige tilgange

De nordjyske kommuner har en helhedsorienteret, tværfaglig og individuel tilgang til gravide kvinder med rusmiddelmisbrug. Indsatsen er i høj grad forankret i nærmiljøet, da dette giver det bedste grundlag for at samarbejde videre med- og om kvinden - også efter graviditeten. Kommunerne arbejder derfor intensivt med at få skabt et professionelt netværk omkring kvinderne, som er begrundet i tillid, og som kan sikre, at

kvinderne er motiveret til afrusning og behandling både under og efter graviditeten. Dette indbefatter også kontinuerlig involvering af den gravide kvinde.

Den helhedsorienterede indsats består i et samarbejde mellem kvinden, kvindens netværk, og alle relevante kommunale og regionale parter. Man kigger individuelt ind i hvad kvinden og familien har behov for og typiske aktører er:

- Familieambulatoriet, herunder højt specialiserede jordemødre, obstetrikere og pædiatere ift. bl.a. svangre omsorg
- Dagtilbud
- Familieafdelingen
- Sundhedsplejen
- Kommunalt tilrettelagte tilbud til gravide, som har særlige udfordringer eks. Hjørring kommunes "Kom godt i gang"
- Misbrugscenteret
- Beskæftigelsesforvaltningen
- Egen læge
- Bostøtte &/ mentor.

Oplevelsen blandt de nordjyske kommuner er, at det vigtigste aspekt i indsatsen er, at den er forankret i nærmiljøet. Kommunerne oplever, at resultaterne af døgntilbud sjældent er virksomme over en længere periode, når det gælder målgruppen af udsatte kvinder med skadeligt rusmiddelforbrug.

Erfaringerne er, at døgnindsatserne giver en form for konstrueret virkelighed, hvor kvinderne ikke lærer at balancere deres hverdagsliv med eksempelvis madlavning, indkøb, tøjvask, venner og kæreste, hvor især venner og kæreste kan være en indgang til misbruget og dermed udgør en fristelse ift. fremtidigt misbrug. Samtidig oplever kommunerne, at kvinderne får et tillidsforhold til døgnbehandlingsstedet, men ikke til kommunen. Dermed står man ofte i en situation, hvor det er svært at bygge et fagligt netværk op omkring kvinden, som kan holde når kvinden står i en sårbar situation med det nyfødte barn. Særligt i den situation, hvor kvinden vender tilbage til sit daglige nærmiljø. Derfor vælger kommunerne, i langt de fleste tilfælde, at arbejde struktureret på at skabe et helhedsorienteret og tillidsbaseret netværk omkring kvinden med fokus på den enkelte kvindes behov under hele forløbet.

Det opleves, at kvinderne profiterer af denne tilgang og man lykkes oftest med den ambulante misbrugsbehandling.

Det forekommer, at kommunerne anvender døgn-dækket misbrugsbehandling af gravide. I de få tilfælde hvor kvinderne ikke profiterer af ambulante misbrugsbehandling så er der typisk andre årsager hertil, som gør at man vælger at døgnanbringe den gravide udsatte kvinde. Døgnanbringelsen vil ofte have årsag i andre faktorer end misbruget. Det kan eksempelvis være lav funktionsevne eller psykiske diagnoser.

De nordjyske kommuner har ikke kendskab til den gruppe af kvinder som profiterer af misbrugsbehandling på et døgntilbud, som er beskrevet i Den Centrale Udmelding. Det er ikke en målgruppe, som ses i kommunerne. Derfor har man valgt at gå i dialog med familieambulatoriet om, hvorvidt familieambulatoriet ser denne målgruppe.

Målgruppen af udsatte kvinder der ikke kan profitere af ambulante indsatser

Fra Familieambulatoriet på Aalborg Universitetshospital er indhentet følgende data for de sidste 3 år vedr. gravide med nuværende eller tidligere rusmiddelproblematik. Disse data omfatter selvsagt kun de gravide med rusmiddelproblematik, som har haft et forløb i Familieambulatoriet, og er dermed både kvinder som

er udsatte og mere ressourcestærke kvinder ligesom det også er såvel kvinder der kan profitere af ambulante indsatser og kvinder der har behov for døgntilbud:

Data fra familieambulatoriet over kvinder der generelt har rusmiddelproblematikker:

År	Rusmiddel i aktuelle graviditet	Rusmiddel før aktuelle graviditet
2020	13	17
2021	16	15
2022 (t.o.m. 12/12 2022)	16	10

Der er ikke data på, hvor mange udsatte gravide kvinder med skadeligt rusmiddelforbrug der er, som ikke kan profitere af døgntilbud, men det vurderes at det er et fåtal.

Som det ses af ovenstående tabel, er antallet af kvinder med skadeligt rusmiddelforbrug i graviditeten en meget lille målgruppe i Nordjylland, og dermed er målgruppen af udsatte gravide kvinder med skadeligt rusmiddelforbrug, som ikke kan profitere af ambulante indsatser, endnu mindre. Kommunerne oplever, at der meget sjældent forefindes borgere i denne målgruppe i Nordjylland.

I drøftelsen med familieambulatoriet var det tydeligt, at opfattelsen af målgruppens størrelse flugtede kommunernes oplevelse, da man i familieambulatoriet ser gravide i førnævnte målgruppe maksimalt 1-2 gange årligt og at de fleste gravide, i deres regi, stopper deres misbrug, når graviditeten er påvist og ønskes gennemført.

Det er ikke familieambulatoriets opfattelse, at der er tale om en målgruppe, der ikke bliver opsporet eller overset hos kommunerne eller andre relevante aktører.

3.3 De nordjyske kommuners aktuelle organisering ift. indsatsen

Samarbejdsaftaler

De nordjyske kommuner, Region Nordjylland og PLO Nordjylland har indgået en samarbejdsaftale om udsatte gravide. Aftalen beskriver en model for screening, som skal sikre opsporing af og samarbejde om opfølgende indsatser om udsatte gravide, herunder kvinder med et skadeligt rusmiddelforbrug.

Aftalen er indgået i 2017, og hvert andet år vurderes det om aftalen har behov for revideringer.

Samarbejdsaftalen kan findes her: [Samarbejdsaftale om udsatte gravide \(rn.dk\)](#)

De nordjyske kommuner oplever et rigtig godt tværsektorielt samarbejde omkring opsporing og håndtering af gravide med rusmiddelproblematik. Som eksempler nævnes bl.a. tidlig inddragelse af de kommunale myndigheder og tilbud, koordinering og planlægning på et højt fagligt niveau, teammøder og samarbejds-møder på tværs af sektorer, og fælles aftaler og manualer, herunder enighed om systematik og registrering. Det er væsentligt, at der er ledelsesmæssigt fokus på samarbejdet og den tidlige opsporing, og det opleves, at dette er tilfældet.

I forlængelse af samarbejdet omkring udsatte gravide skal det nævnes, at der også er et formaliseret samarbejde i Nordjylland om børn fra misbrugsfamilier: "Samarbejdsaftale om den tidlige tværsektorielle indsats ift. børn fra misbrugsfamilier – Familieambulatoriet". Aftalen er ligeledes indgået mellem Region Nordjylland, de 11 nordjyske kommuner og PLO Nordjylland. Aftalen omhandler bl.a. de forskellige sektors ansvar og kommunikation omkring opsporing, henvisning, behandling og opfølgning indenfor målgruppen. Aftalen kan findes her: [Samarbejdsaftale om tidlig tværsektoriel indsats ift. børn fra misbrugsfamilier](#)

Kompetenceløft og videreuddannelse

De nordjyske kommuner har et konsekvent og vedvarende fokus på at sikre, at man har de nødvendige kompetencer i forhold til målgruppen: Udsatte gravide kvinder med skadeligt rusmiddelforbrug. Dette sikres gennem interne kompetenceløft på tværs af forvaltningerne. Kommunerne vurderer i den forbindelse, at det er vigtigt at have et konsekvent fokus på, at de analysemodeller, der anvendes på området, kan rumme de udsatte gravide kvinders behov.

I regi af samarbejdsaftalen om udsatte gravide afholdes kompetenceudvikling af jordemødre og sundhedsplejersker for at sikre, at de kan varetage screeningssamtalerne, og er klædt på med de rette kompetencer ift. målgruppen af udsatte gravide kvinder - dette sker to gange årligt.

4. TEMA 2: FORSLAG TIL FREMADRETTEDE INDSATSMODELLER

4.1 Formål med beskrivelsen

Socialstyrelsen beskriver i anmodningen, at de ønsker svar på følgende:

Formålet med at kommunerne udarbejder forslag til fremadrettede indsatsmodeller for målgruppen er at kvalificere den faglige dialog om koordinationen og udbuddet af højt specialiserede indsatser til målgruppen af udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug.

Socialstyrelsen ønsker, at kommunernes forslag kan bidrage yderligere til den faglige dialog om tilrettelæggelsen af døgnbehandlingsindsatser til målgruppen.

Socialstyrelsen anmoder derfor om, at kommunerne i deres forslag besvarer følgende spørgsmål:

- 1. Hvordan vil kommunerne fremadrettet fagligt tilrettelægge helhedsorienterede, koordinerede og højt specialiserede indsatser til udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug? Herunder inddrage døgnbehandlingsindsatser?*
- 2. Hvordan vil kommunerne fremadrettet koordinere og samarbejde inden for, på tværs af og med regionerne om højt specialiserede indsatser til udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug? Herunder inddrage døgnbehandlingsindsatser?*
- 3. Hvilke formelle organiseringer, samarbejdsaftaler og lignende vil kommunerne etablere i forhold til indsatsen til målgruppen på regionalt eller nationalt niveau?*

Nedenfor følger de nordjyske kommuners svar på anmodningen om beskrivelse af tema 2.

4.2 De nordjyske kommuners fremadrettede faglige tilrettelæggelse af indsatser

De nordjyske kommuner vurderer, at de indsatser som målgruppen af udsatte gravide kvinder modtager i dag, i største udstrækning matcher de behov, som målgruppen har. Den målgruppe, som kan profitere af døgntilbud, ses ikke eller meget sjældent, og for den målgruppe, som kommunerne møder, er ambulante indsatser i nærmiljøet i langt de fleste tilfælde det mest optimale for den gravide (og barnet). Det opleves, at såfremt borgere i denne målgruppe modtager døgntilbud, så kan det risikere at give et endnu mere kompliceret og afbrudt forløb, da man ikke får opbygget et tillidsforhold til et professionelt netværk, som kan rumme den gravide i den kommende tid også efter fødslen og hjemkomst til nærmiljøet.

Der er således tale om et nuanceret billede af indsatser, hvor der er fokus på matrikelløse løsninger for de gravide kvinder, men samtidig også blik for den enkelte gravide, som efter en konkret og individuel vurdering visiteres til døgnbehandlingstilbud, hvis dette vurderes, at være den bedste løsning af opgaven.

4.3 De nordjyske kommuners fremadrettede organisering ift. indsatsen

De nordjyske kommuner har i samarbejde med Region Nordjylland et godt og velfungerende tværsektorielt samarbejde om målgruppen. De elementer der har behov for at blive finjusteret, drøftes og revideres hvert andet år i forbindelse med den aftalte gennemgang af samarbejdsaftalerne.

Kommunerne har sammen med familieambulatoriet drøftet problemstillinger vedr. gravide rusmiddelbrugere, herunder den faglige tilrettelæggelse og organisering fremover. Det bemærkes i denne sammenhæng, at der kan være behov for en tværsektoriel samarbejdsaftale, som supplement til de eksisterende samarbejdsaftaler, der eksplicit adresserer og beskriver de opgaver, snitflader, kommunikationskanaler mv., som aktualiseres både før, under og efter graviditeten.

Fokus i en sådan samarbejdsaftale vil være at beskrive de procedurer og praksisser, som anvendes med henblik på, at sikre det tværsektorielle samarbejde og koordinering af den enkelte gravides situation. Dette, med henblik på, at den gravide ikke oplever, at "falde mellem to stole" og kontinuerligt har rykdækning fra enten egen læge, familieambulatorie eller kommunens forskellige forvaltninger og tilbud. Dette gælder bl.a. de sager, hvor den gravide borger eks. flytter eller afbryder sin misbrugsbehandling og hvor, der er behov for hurtig og virksom handling.

Enhed:
Socialtilsyn og
National Koordination

Sagsnr.:
2019 - 9901

Dato:
27. september 2022

Anmodning om beskrivelse af aktuelle indsatser og forslag til fremadrettede indsatsmodeller for udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug

Den centrale udmelding

Baggrunden for udsendelsen af den centrale udmelding for *udsatte gravide med skadeligt rusmiddelbrug og behov for døgnbehandling* var bl.a. en bekymring for, hvorvidt der eksisterede det fornødne udbud af højt specialiserede døgnbehandlingsindsatser til de mest udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelbrug.

Den centrale udmeldings formål er således at sikre en tilstrækkelig koordination på tværs af kommuner og regioner om at opretholde det fornødne udbud af højt specialiserede døgnbehandlingsindsatser til målgruppen.

Målgruppen

Målgruppens problemer er komplekse med både udsathed, rusmiddelforbrug og samtidig psykiatrisk sygdom. Rusmiddelforbrug og psykiatriske udfordringer kan være overlappende og kræver samtidig behandling. Det er derfor vigtigt, at indsatserne er sammentænkte og koordinerede.

Socialstyrelsen er fortsat af den opfattelse af, at målgruppen af udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelforbrug har en størrelse, der gør det relevant videreføre sagsbehandlingen af den centrale udmelding. Seneste har Familieambulatorierne vurderet, at der på landsplan er cirka 80 gravide, der hvert år har et skadeligt forbrug af rusmidler og derfor har behov for et højt specialiseret tilbud¹.

Socialstyrelsen afdækkede i forbindelse med udarbejdelsen af forløbsbeskrivelsen om børn og unge med prænatal eksponering af rusmidler og afhængighedsskabende medicin via et registertræk, at der er en årlig tilvækst på godt 300 børn mellem 0-17 år, som er registreret med prænatal eksponering.

Socialstyrelsen anmoder derfor kommunerne om en opdateret beskrivelse af, hvilke aktuelle indsatser kommunerne arbejder med i forhold til målgruppen, samt hvilke forslag kommunerne ser for fremadrettede indsatser til målgruppen, herunder døgnbehandlingsindsatser.

Anmodning om beskrivelse af aktuelle indsatser og forslag til fremadrettede indsatsmodeller

Siden kommunalbestyrelsernes afrapportering på problemstillingen, som blev adresseret i den centrale udmelding i december 2020, har Socialstyrelsen og kommunerne været i løbende dialog og vidensudveksling om problemstillingen. Socialstyrelsen har dog ikke i forbindelse med selve afrapporteringen eller den efterfølgende dialog modtaget konkrete løsningsforslag for, hvordan udbuddet af et højt specialiseret døgnbehandlingstilbud til målgruppen sikres. Socialstyrelsen har

¹ <https://www.regioner.dk/services/nyheder/2022/august/regionerne-vil-give-gravide-med-rusmiddelforbrug-bedre-hjaelp>

derfor på baggrund af den seneste dialog med kommunerne besluttet at anmode kommunerne at beskrive og komme med forslag til følgende to temaer:

1. **Beskrivelse af aktuelle indsatser:** Hvilke indsatser, der på nuværende tidspunkt anvendes til målgruppen, og som har et tværfagligt og helhedsorienteret perspektiv – herunder relevante tværgående organiseringer og samarbejdsaftaler indenfor og på tværs af regioner
2. **Forslag til fremadrettede indsatsmodeller:** Hvilke løsninger ser kommunerne på tilrettelæggelsen af fremadrettede højt specialiserede, koordinerede og helhedsorienterede indsatskonstruktioner - med inddragelse af elementer af døgnbehandling - for målgruppen.

Den samlede afdækning af de to temaer skal informere den faglige dialog om den nuværende og fremadrettede indsats til målgruppen i den videre sagsbehandling af den centrale udmelding.

Tema 1: Beskrivelse af de aktuelle indsatser

Formålet med beskrivelsen er, at kommunerne får mulighed for, at bestyrke Socialstyrelsen i, at der på nuværende tidspunkt arbejdes med højt specialiserede, koordinerede, helhedsorienterede indsatser til målgruppen, herunder også hvilke døgnbehandlingsindsatser kommunerne udvikler til målgruppen.

Kommunerne kan beskrive deres nuværende arbejde med helhedsorienteret støtte og behandling til målgruppen. Her kan kommunerne beskrive følgende områder:

- 1) Karakteren af og rammerne for indsatsen (fx matrikelbunden, ikke-matrikelbunden, jf. paragraffer i lov om social service m.v.)
- 2) Faglige kompetencer, der indgår i indsatsen (fx fagligheder inden for familie-, svangerskabs-, rusmiddel- og psykiatrisk behandling)
- 3) Koordination og samarbejde om indsatsen (tværfagligt, tværsektorielt og eventuelt også tværs af regioner)

Socialstyrelsen er derudover interesseret i, at kommunerne beskriver:

- 4) Hvilke formelle organiseringer, samarbejdsaftaler og lignende er der etableret i forhold til indsatsen til målgruppen på regionalt eller nationalt niveau?
- 5) Hvordan kommunerne eventuelt har arbejdet med kompetenceløft og videreuddannelse til de fagprofessionelle, der arbejder i indsatser til målgruppen?

Tema 2: Forslag til fremadrettede indsatsmodeller

Formålet med at kommunerne udarbejder forslag til fremadrettede indsatsmodeller for målgruppen er at kvalificere den faglige dialog om koordinationen og udbuddet af højt specialiserede indsatser til målgruppen af udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug.

Socialstyrelsen ønsker, at kommunernes forslag kan bidrage yderligere til den faglige

dialog om tilrettelæggelsen af døgnbehandlingsindsatser til målgruppen.

Socialstyrelsen anmoder derfor om, at kommunerne i deres forslag besvarer følgende spørgsmål:

- 1) Hvordan vil kommunerne fremadrettet fagligt tilrettelægge helhedsorienterede, koordinerede og højt specialiserede indsatser til udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug? Herunder inddrage døgnbehandlingsindsatser?
- 2) Hvordan vil kommunerne fremadrettet koordinere og samarbejde inden for, på tværs af og med regionerne om højt specialiserede indsatser til udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug? Herunder inddrage døgnbehandlingsindsatser?
- 3) Hvilke formelle organiseringer, samarbejdsaftaler og lignende vil kommunerne etablere i forhold til indsatsen til målgruppen på regionalt eller nationalt niveau?

Det skal pointeres, at Socialstyrelsen i udgangspunktet ser konstruktivt på forslag om døgnbehandlingsindsatser, der via inddragelse af eksterne kompetencer og/eller samarbejde med andre udbydere af behandlings- og støtteindsatser de facto kan klassificeres som højt specialiseret døgnbehandlingsindsatser.

Den videre proces

Den samlede afdækning af Tema 1 og Tema 2 bedes fremsendt til Socialstyrelsen senest den 1. december. Kommunerne kan afrapportere gennem de regionale rammeaftalsekretariater.

Socialstyrelsen stiller gerne sin viden til rådighed i kommunernes kommende proces.

Er der andre aktører, som kan være behjælpelig med at kvalificere kommunernes løsningsforslag, foreslår Socialstyrelsen, at kommunerne også tager kontakt til dem. Socialstyrelsen henviser her til familieambulatorierne og Danske Regioner, som særligt væsentlige aktører i indsatsen til målgruppen.

Socialstyrelsen henviser endvidere til vores nyligt udkomne forløbsbeskrivelser om hhv. "Udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug" og "Børn og unge med komplekse funktionsnedsættelser som følge af prænatal eksponering for rusmidler og/eller afhængighedsskabende medicin". Forløbsbeskrivelserne kan tilgås via dette link til Socialstyrelsens hjemmeside: [Forløbsbeskrivelser](#)

Socialstyrelsen ved Den Nationale Koordinationsstruktur vil på baggrund af kommunernes beskrivelse af de aktuelle indsatser og forslag til fremadrettede indsatsmodeller foretage en opdateret vurdering af de faglige forhold og problemstillinger vedrørende indsatsen til målgruppen, som er adresseret i den centrale udmelding.

Mødet den 20.01.2023

DAS Social

Åben

Punkt 4.

Centrale udmeldinger vedr. punktskrift og tegnsprog

Resume

Der gives en status på arbejdet med besvarelse af de to nye centrale udmeldinger vedr. børn og unge med behov for punktskrift- og tegnsprogsundervisning.

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS tager orientering om proces og status for de nye CU'ere til efterretning

Bilag:

- Sagsbeskrivelse orientering om CUere

4

SAGSBESKRIVELSE ORIENTERING OM CUERE

Baggrund

Socialstyrelsen udsendte den 27. september 2022, to centrale udmeldinger om henholdsvis punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse samt tegnsprogsindsatser til børn og unge med varigt høretab

De Centrale Udmeldinger har denne gang et andet fokus end de tidligere udsendte Centrale Udmeldinger. Tidligere har Socialstyrelsen haft et stort fokus på antal borgere i målgruppen, og hvilke indsatser kommunerne har anvendt til målgruppen. Denne gang er fokus flyttet herfra i og med at Socialstyrelsen selv har undersøgt dette før udsendelsen af de Centrale Udmeldinger. Socialstyrelsen er i stedet interesseret i, hvordan kommunerne samarbejder og koordinerer om at anvende de højt specialiserede tilbud.

Sekretariatet har været nysgerrige på, hvad Socialstyrelsen mener med "samarbejde og koordinering om anvendelse" i og med at de Centrale Udmeldinger ikke må have fokus på kommunernes visitering. Tilbage meldingen fra Socialstyrelsen er, at man er interesseret i at vide hvilket "net der griber målgruppen" dvs. hvordan møder kommunerne målgruppen og hvordan koordinerer man omkring den.

Orientering

Da fokus for de Centrale Udmeldinger denne gang er mere kvalitativt samtidig med at målgrupperne stadig er meget små, så har sekretariatet vurderet, at den bedste og mest effektive tilgang til at skaffe viden herom, er at indgå i dialog på tværs af kommunerne. Derfor er der indkaldt til et dialogmøde, hvor formålet er at få input til beskrivelse af aktuelle og fremadrettede indsatser for målgrupperne i de nordjyske kommuner. Deltagere til mødet vil være ledere og videnpersoner fra henholdsvis PPR og familieområdet.

Socialstyrelsen har givet kommunerne en deadline til den 31. marts 2023, og her har KL's Koordinationsforum d. 27. november 2022 svaret, at det ikke kan lade sig gøre, men at rapporterne kan være Socialstyrelsen i hænde ved den 30. september 2023. Socialstyrelsen har d. 5. januar 2023 svaret på henvendelsen fra Koordinationsforum og problematiserer heri, at sagsbehandlingen af de centrale udmeldinger bliver for lang.

Med henblik på at imødekomme Socialstyrelsen, har Styregruppeformændene godkendt, at Rameaftalesekretariaterne stiller forslag om, at besvarelsen af de to centrale udmeldinger kan fremsendes til Socialstyrelsen, efter endt behandling i de enkelte KKR, dvs. d. 23. juni 2023 i Nordjyllands tilfælde. Fremsendelse efter denne model bliver således med det forbehold, at det er uden den politiske godkendelse i de nordjyske kommunalbestyrelser, som må foretages efterfølgende.

Tidsplanen nedenfor er derfor med forbehold for resultatet af dialogen med Socialstyrelsen. Der gives en mundtlig tilbagemelding herom på mødet i DAS d. 20. januar 2023.

Processen for de centrale udmeldinger er følgende:

Dato	Emne
Uge 5	Afholdelse af dialogmøde
6.-24. februar	Første udkast til rapport udarbejdes
Evt. den 2. eller 3. marts	Opfølgingsmøde efter dialogmødet mhp. kvalificering af udkastet
9. marts	FU møde - drøftelse af første udkast
Medio marts	Sekretariaterne kvalificerer de forskellige udkast og koordinerer på tværs af landet
31. marts	DAS møde - drøftelse af første udkast
14. april	Koordinationsforum
15. april - 1. maj	Udkastet tilrettes
Opfølgingsmøde	Repræsentanter fra dialogmødet kvalificerer udkastet efter DAS, Koordinationsforum.
Dato afventer	Godkendelse på FU møde
1. juni	Godkendelse på DAS møde
8. juni	KDK

23. juni	KKR
24. juni-27. september	Godkendelse i kommunalbestyrelserne?
29. september	Beskrivelsen sendes senest til Socialstyrelsen?

Mødet den 20.01.2023

DAS Social

Åben

Punkt 5.

Temadrøftelse KDK

2022-090391

Resume

Kommunaldirektørkredsen ønsker en temadrøftelse af udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde.

Planlægningen af temadrøftelsen er under vejs og der gives en status herpå.

FU har drøftet den foreløbige planlægning og indstiller, at DAS tager den til efterretning.

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS tager status på planlægning af temadrøftelse til efterretning
- DAS giver input til temadrøftelsen

Bilag:

- Sagsbeskrivelse - Temadrøftelse KDK

Baggrund

Udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde er stigende og de fleste data peger på en udvikling, som vil fortsætte dette spor i de kommende år.

Kommunaldirektørkredsen ønsker en temadrøftelse af udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde, som den ser ud nu og hvordan den forventes at udvikle sig på sigt, herunder hvilke tiltag, der kan anvendes til at imødegå udviklingen.

Temadrøftelse afholdes d. 14. april 2023 og afholdes i regi af Rebild Kommune.

Sagsfremstilling

DAS har på møde d. 10. november 2022 besluttet, at rammen for temadrøftelsen skal omhandle forklaringer på, hvorfor udgiftsniveauet er højt i Nordjylland, og hvorfor det er højere end resten af DK. Ligeledes, om der er særlige forklaringsfaktorer i Nordjylland, som kan forklare udgiftsudviklingen. Herudover ønsker DAS at temadrøftelsen kommer til at indeholde en grad af handlingsanvisning for, hvordan udviklingen imødegås i et styringsperspektiv.

Mette Lindgaard, PwC, er foreløbigt reserveret til at kunne deltage og sætte scenen for temadrøftelsen med et oplæg om- og baggrund for den udgiftsudvikling, som ses på landsplan og i Nordjylland på det specialiserede socialområde. Hvilke sammenhænge ses der og hvor er perspektiverne? Hvad skal vi være mere optaget af end vi er i dag? Er der en særlig nordjysk udfordring og hvordan ser den ud – hvilke drivere kan identificeres? Hvad gør vi ved dem?

Foruden en overordnet indføring i baggrunden for det specialiserede socialområde og den økonomiske udvikling her, vil Mette komme med bud på hvordan man kan imødegå udviklingen.

Til at understøtte det nordjyske perspektiv på udgiftsudviklingen af det specialiserede socialområde og de erfaringer, der er for arbejdet hermed, er det relevant med korte indlæg fra et par kommuner.

Temadrøftelsen har en varighed af 2 timer. Foreløbigt forslag til procesplan for drøftelsen:

Hvad	Hvem	Tid
Velkomst	Henrik Aarup-Kristensen	Ca. 5 min.
Oplæg om- og baggrund for udgiftsudviklingen, herunder perspektiver på håndtering heraf	Mette Lindgaard, PwC	Ca. 30-45 min inkl. spørgsmål
Nordjyske erfaringer og perspektiver på håndtering af udgiftsudviklingen	Nordjyske Kommuner?	Ca. 15 min inkl. spørgsmål
Gruppe/plenumdrøftelse	Alle	Ca. 50 min
Opsamling og afrunding	?	Ca. 5 min.

Mødet den 20.01.2023

DAS Social

Åben

Punkt 6.

Handleplan for udmøntning af Nordjysk Socialaftale

2022-090391

Resume

Nordjysk Socialaftale 2023-2024 er blevet godkendt af de nordjyske kommunalbestyrelser og Regionsrådet og udmøntning heraf skal iværksættes.

Sekretariatet har udarbejdet foreløbige forslag til en indledende udmøntning af aftalen.

FU har drøftet forslag til handleplan for udmøntning af Nordjysk Socialaftale og indstiller til DAS, at denne godkendes.

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS drøfter og giver input til handleplanens bud på initiativer
- DAS godkender forslag til handleplan for udmøntning af Nordjysk Socialaftale

Bilag:

- Sagsbeskrivelse - Handleplan NSA

Baggrund

Nordjysk Socialaftale 2023-2024 er blevet godkendt af de nordjyske kommunalbestyrelser og Regionsrådet og udmøntning heraf skal iværksættes.

Sagsfremstilling

I Socialaftalen 2023-2024 er aftalt nedenstående tre fokusområder med underliggende initiativer:

Fokusområde 1: Sammen om en stærk socialpsykiatri	a) Fælles kompetenceudvikling for at sætte fokus på recovery Der afholdes fælles kompetenceudvikling for at sætte fokus på recovery.
	b) Unge med psykiske vanskeligheder Der anlægges fælles fokus på langsigtede indsatser samt forebyggende tiltag.
	c) Fokus på uvisiterede og midlertidige indsatser Gennem vidensdeling og metodeudvikling arbejdes med at styrke indsatsen ift. uvisiterede og midlertidige indsatser.
Fokusområde 2: Den gode alderdom	a) Fælles kompetenceudvikling Fælles redskaber til tidlig opsporing af demens samt flere redskaber til samarbejdet med borgere med udadreagerende adfærd og demens.
	b) Fokus på tværfaglige samarbejde Temadag på tværs af fagområder, hvor kommunerne kan blive inspireret og der kan blive sat ord på samarbejdet med øvrige fagområder, fx ældre- og sundhedsområdet.
	c) Indsatser, der matcher borgerens behov Vidensdeling og inspiration på tværs af kommunerne, herunder input fra forskning og andre dele af landet ift. hvordan vi kan skabe løsninger, der bedre matcher borgerens behov.
Fokusområde 3: Effektive og vidensbaserede løsninger	a) Fra botilbud til egen bolig Hvordan skabes de rette incitamenter og samarbejde, så borger bliver klar til at flytte i egen bolig?
	b) Den gode visitation i samspil med driftsherren Hvordan kan man skabe de bedst mulige indsatser til borgeren?
	c) Unge med autisme Hvordan giver vi unge med autisme de bedst mulige forhold med mulighed for udvikling uden at de oplever stress og angst?

DAS har ønsket at prioritere Unge med psykiske vanskeligheder, som det første der sættes fokus på i udmøntningen. Til gengæld ønsker DAS at afvente fokusområde 3.

Sekretariatet har følgende indledningsvise overvejelser ift. udmøntning i løbet af 2. og 3. kvartal 2023:

1. **Unge med psykiske vanskeligheder.**

Der identificeres problemstillinger og etableres en tværgående arbejdsgruppe, som skal komme med forslag til fælles løsninger ift. målgruppen af unge med psykiske vanskeligheder.

2. Den gode alderdom

Der afholdes en eller flere temadage med henblik på at udbrede erfaringer fra projektet udviklingshandicap og demens: [Indsatser til borgere med udviklingshandicap og demens \(vpt.dk\)](http://indsatser.tilborgere.med.udviklingshandicap.og.demens.vpt.dk), samt give mulighed for tværkommunal dialog og samarbejde om målgruppen.

En del af drøftelsen kan omhandle de mange forskellige perspektiver, som er på udviklingen i målgruppen, herunder betydningen af sektoransvar, økonomiske rammer, personale/kompetencemæssige udfordringer, borgernes tilknytning til aktivitets- og samværstilbud etc.

Deltagerkredsen kan være demenskoordinatorere, ældre-, handicap- og psykiatrichefer, særlige videns personer (fra myndighed- og driftsområdet) mv.

3. Den gode alderdom

Det ønskes at undersøge, om der er underliggende problemstillinger eller udfordringer, som det er relevant at arbejde videre med. Eksempelvis ift. samarbejdet mellem drift, psykiatrien, somatikken eller andre omkring borgers sundhed og lige adgang til behandling/hjælp.

Mødet den 20.01.2023

DAS Social

Åben

Punkt 7.

Dimensionering af pædagoguddannelsen

2022-090391

Resume

KKR Nordjylland behandler indstilling til kommende pædagogdimensionering af studiepladser på pædagoguddannelsen på UCN på deres møde d. 10. februar 2023. Her tages der stilling til evt. behov for at ændre ved dimensioneringen for pædagoguddannelsen samt tage stilling til fordelingen mellem specialiseringsretninger.

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS drøfter sagen med henblik på evt. bemærkninger til sagen eller opmærksomhedspunkter ift. den forestående pædagogdimensionering.

Bilag:

- Sagsbeskrivelse - Pædagogdimensionering 2023
- Sparringsgruppe på pædagogområdet - notat ift. dimensioneringen af pædagoguddannelsen på UCN 2023-2024 v.2

Pædagogdimensionering 2023/2024

KKR Nordjylland behandler indstilling til kommende pædagogdimensionering af studiepladser på pædagoguddannelsen på UCN på deres møde d. 10. februar 2023. Her tages der stilling til evt. behov for at ændre ved dimensioneringen for pædagoguddannelsen samt tage stilling til fordelingen mellem specialiseringsretninger.

Sagen drøftes på møde i Børne- og Ungedirektørkredsen d. 26. januar, med deltagelse af repræsentanter fra DAS, Region Nordjylland, BUPL, SL og UCN. Administrativt er pædagogdimensioneringen forankret i regi af Børne- og Ungedirektørkredsen, hvorfor det er den kreds der sender den administrative indstilling videre til Kommunaldirektørkredsen og herfra videre til KKR Nordjylland til politisk behandling.

Den administrative arbejdsgruppe, sparringsgruppen – hvor der sidder repræsentanter fra kommuner, region, BUPL, SL og UCN, har afholdt et møde for at drøfte udkast til anbefaling der kan videregives til KKR Nordjylland ifm. den politiske proces.

Arbejdsgruppen mødtes d. 14. december 2022 for at samle op på relevant materiale, f.eks. arbejdsmarkedsdata fra AMK Midt-Nord, ledighedstal fra DST og de faglige organisationer, relevante nationale udspil, analyse samt andet datamateriale fra UCN og professionshøjskolerne, behovs- og efterspørgselsanalyser fra KL, inputs fra kommunerne og Region Nordjylland, mv. Ud fra det samlede materiale har arbejdsgruppen udarbejdet en opsamling giver en anbefaling til den kommende dimensioneringsproces ift. antallet af studiepladser samt specialiseringsretninger.

Inden mødet er der rettet henvendelse til kommunerne via fælles mail, som er sendt ud til de respektive chefkredse på hhv. dagtilbuds-, skole-, handicap- og socialområdet. Dette med henblik på at indhente inputs fra de primære områder hvor kommunerne ansætter pædagoger, samt tilbyder pædagogpraktikpladser.

Sagen er ligeledes sendt til jobcentercheferne samt sundheds- og ældrechefkredsen. Dette med henblik på inputs ift. den aktuelle situation på beskæftigelsesområdet i kommunerne samt et område som er udpeget som potentielt vækstområde for pædagogisk arbejdskraft på sigt.

Når de foreliggende materialer, inputs, mv. er taget i betragtning, sammenholdt med KKR Nordjylland tidligere beslutninger omkring dimensionering, så er der generel enighed i sparringsgruppen om behovet for at give den seneste opdimensionering på 20 pct. mulighed for at blive fuldt implementeret og vise virkning i praksis.

Følgelig anbefaler sparringsgruppen, at Børne- og Ungedirektørkredsen tager stilling til en anbefaling om at fastholde dimensioneringen af pædagoguddannelsen på UCN på nuværende niveau. Det vil sige, at UCN kan oprette 620 studiepladser på pædagoguddannelsen i studieåret 2023/2024. De pladser fordeler sig på UCN's pædagoguddannelser i Hjørring, Thisted og Aalborg.

En mere detaljeret gennemgang af baggrunden for anbefalingen fremgår af vedlagte notat.

Der vurderes fortsat ikke behov for at ændre i fordelingen mellem specialiseringsretninger, men den skal følges nøje over den kommende tid ift. en evt. tilpasning i fremtiden.

Inden jul er vedlagte notat sendt ud til kommunerne til bemærkning, via førnævnte chefkredse, med henblik på at evt. bemærkninger kan bringes op på DAS mødet d. 20. januar eller på mødet i Børne- og Ungedirektørkredsen d. 26. januar.

Sparringsgruppe på pædagogområdet - notat ift. dimensioneringen af pædagoguddannelsen på UCN i 2023-2024

Nærværende notat er udarbejdet på baggrund af møde i sparringsgruppen på pædagogområdet den 14. december 2022, følgelig henvises der i notatet til vurderinger, tilkendegivelser osv. fra mødet samt fra de inputs og materialer, der blev leveret ind ifm. processen.

Til deltagelse i mødet var inviteret repræsentanter fra faglige organisationer, professionshøjskolen, regionen, ankerkommunen og KKR-sekretariatet. Forud for mødet blev der indsamlet erfaringer fra kommuner og region, som også blev drøftet i sparringsgruppen sammen med det materiale, som parterne bidrog med ind i processen. Det samlede materiale til mødet er sendt ud til alle parter, dvs. de faglige organisationer, professionshøjskolen, kommuner, ankerkommunen og region.

KKR dimensioneringsopgave – samt historisk overblik

KKR Nordjylland har til opgave at dimensionere pædagoguddannelsen, SOSU-uddannelserne og PAU-uddannelsen i Nordjylland. KKR spiller en rolle i forhold til at sikre, at dimensioneringen af pædagoguddannelsen afspejler arbejdsgivernes behov, og at kommunerne og Region Nordjylland stiller det aftalte antal praktikpladser til rådighed for UCN.

Kommunerne har som arbejdsgivere en fælles interesse i at få uddannet kvalificerede medarbejdere til kommunen og veluddannede borgere, som kan være med til at sikre væksten i kommunerne.

KKR – tidligere beslutninger og ændringer af rammevilkår

Af hensyn til at skabe overblik over forhistorien for beslutninger, som tidligere er besluttet i KKR Nordjylland omkring dimensionering af pædagoguddannelsen på UCN samt ændringer i rammevilkår, beskrives der i følgende de væsentligste justeringer og ændringer, der har fundet sted siden 2015.

KKR Nordjylland besluttede på deres møde den 27. februar 2015, at dimensioneringen af studiepladser på pædagoguddannelsen i Region Nordjylland skulle nedsættes med 10 pct. over tre år, således at der om tre år skulle oprettes 405 studiepladser mod 450 tidligere, da stigningen i behov for pædagoger på nye områder ikke kunne opveje det markant faldende behov for pædagoger i Nordjylland som konsekvens af det samlede fald i børnetallet i de nordjyske kommuner. Den neddimensionering er fuldt implementeret pr. udgangen af 2018.

Samtidig blev fordelingen mellem specialiseringsretninger ligeledes fastsat til

Dato: 15. december 2022

Sags ID: SAG-2016-04838
Dok. ID: 3286147

E-mail: HAST@kl.dk
Direkte:

Aalborg Kommune
Boulevarden 13
9000 Aalborg

www.kl.dk/kl-nordjylland
Side 1 af 7

hhv. ca. 40 pct. i dagtilbudspædagogik, ca. 20 pct. i skole- og fritidspædagogik og ca. 40 pct. i social- og specialpædagogik. Dette i erkendelse af, at udviklingen på det tidspunkt var den, at der var faldende behov på dagtilbudsområdet, samtidig med at behovet var stigende på social- og specialområdet.

Efterfølgende er fordelingsnøglen mellem kommunerne ligeledes blevet revideret af KKR Nordjylland på møde den 15. april 2016 for bedre at tage hensyn til den samlede opgaveportefølje på pædagogområdet. Det vil sige, at pædagoger ikke kun arbejder med børn og unge, men i stigende grad også arbejder på social- og specialområdet med folk i alle aldersgrupper, samtidig med at der er et vordende behov på ældreområdet.

Pr. 1. juli 2016 overgik pædagoguddannelsen på VIA University College i Thisted til University College Nordjylland (UCN), hvilket medførte, at Thisted og Morsø kommuners pædagogdimensionering overgik fra KKR Midtjylland til KKR Nordjylland. Dette medførte en de facto stigning i den samlede nordjyske dimensionering fra 405 til 469 studiepladser.

KKR Nordjylland godkendte på deres møde den 3. februar 2017 en dimensionering på 405 pædagogstuderende for studieåret 2017/2018 – i henhold til den 10 pct. neddimensionering, der blev besluttet den 27. februar 2015, plus de 64 pladser, der tilkom den nordjyske dimensionering ved VIA Thisted overgang til UCN.

KKR Nordjylland valgte på deres møde d. 13. marts 2018 at fastholde antallet af studiepladser og dermed godkende en dimensionering på 469 pædagogstuderende for studieåret 2018/2019 samt fastholde fordelingen mellem specialiseringsretninger. I forbindelse hermed ønskede KKR Nordjylland ligeledes en fortsat opmærksomhed på udviklingen i børnetal og behovet på ældreområdet og ville i den forbindelse følge behovet for studiepladser tæt over den kommende tid.

KKR Nordjylland valgte på deres møde d. 8. februar 2019 at øge det nuværende antal af studiepladser, og godkendte derfor en dimensionering på 492 studerende for studieåret 2019/2020. Samtidig fastholdt KKR fordelingen mellem specialiseringsretninger, men med et ønske om at den blev fulgt nøje over den kommende tid ift. en evt. tilpasning i fremtiden. Den opdimensionering vil være fuldt implementeret ifm. vinteroptaget 2020.

KKR Nordjylland besluttede på deres møde d. 5. februar 2020 igen at øge det nuværende antal studiepladser, og godkendte derfor en dimensionering på 517 studerende for studieåret 2020/21. Fordelingen mellem specialiseringsretninger blev igen fastholdt på nuværende niveau.

I forbindelse med Covid-19 situationen indgik regeringen og de øvrige partier en aftale om, at der skulle oprettes 4.500 ekstra studiepladser på de videregående uddannelser i 2020 og 2021, samt en ambition om at specifikt øge antallet af studiepladser på velfærdsuddannelserne med 500 pladser på landsplan. Efter en hurtig proces i kommunerne lige op til sommeren 2020, så blev det aftalt, at de nordjyske kommuner godkender, at der ekstraordinært etableres 38 ekstra studiepladser på pædagoguddannelsen.

Dato: 15. december 2022

Sags ID: SAG-2016-04838
Dok. ID: 3286147

E-mail: HAST@kl.dk
Direkte:

Aalborg Kommune
Boulevarden 13
9000 Aalborg

www.kl.dk/kkr-nordjylland
Side 2 af 7

KKR Nordjylland besluttede på deres møde d. 5. februar 2021 at fastholde det nuværende antal studiepladser, og godkendte derfor en dimensionering på 517 studerende for studieåret 2021/22. Fordelingen mellem specialiseringsretninger blev samtidig fastholdt på nuværende niveau. KKR Nordjylland gjorde samtidig opmærksom på, at det var vigtigt at følge området nøje.

KKR Nordjylland besluttede på deres møde d. 25. marts 2022 at opdimensionere det nuværende antal studiepladser med 20 pct., og godkendte derfor en dimensionering på 620 studerende for studieåret 2022/23. Fordelingen mellem specialiseringsretninger blev samtidig fastholdt på nuværende niveau. Dette bl.a. set i lyset af voksende rekrutteringsudfordringer på f.eks. social- og dagtilbudsområdet – både i storbyer og yderområder, aftalen om minimumsnormeringer, generelt voksende pres på arbejdskraftreserven, udfordringer ift. vikardækning, mm.

Dato: 15. december 2022

Sags ID: SAG-2016-04838
Dok. ID: 3286147E-mail: HAST@kl.dk
Direkte:Aalborg Kommune
Boulevarden 13
9000 Aalborgwww.kl.dk/kkr-nordjylland
Side 3 af 7

Arbejdskraftreserve og rekruttering – overvejelser ift. studieåret 2023/2024

På mødet i sparringsgruppen d. 14. december har parterne vendt nogle af de væsentligste inputs, data, analyser og øvrige materialer, der har betydning for dimensioneringen af pædagoguddannelsen. I det følgende gengives nogle af parternes primære fokuspunkter og bemærkninger ift. forestående dimensioneringsproces for studieåret 2023/2024.

Fra BUPL og SL's side blev der givet udtryk for, at der opleves generelt pres ift. at få kvalificeret personale, både på voksen- og på børneområdet. Ligesom i den senere tid, så opleves presset både i storbyerne, som f.eks. Aalborg, men også i yderområderne. BUPL og SL gjorde samtidig opmærksom på, at deres tal viser, at der er relativt lav ledighed blandt deres medlemmer, samtidig med at oplevelsen er, at der kommer få ansøgninger til faste stillinger. Parterne gjorde ligeledes opmærksom på, at arbejdsmarkedet er afhængigt af en rimelig stor ledighedsbuffer i forhold til at få dagligdagen til at hænge sammen mht. vikardækning m.m. Følgelig var der en bekymring for, om arbejdskraftreserven er tilstrækkelig til at kunne imødekomme denne efterspørgsel efter arbejdskraft.

Region Nordjylland gav udtryk for store rekrutteringsudfordringer på socialområdet, ift. pædagoger med special- og socialspecialiseringen/socialpædagoger. Regionen arbejder på flere initiativer ift. rekruttering og fastholdelse af medarbejdere, herunder bl.a. i samarbejde med UCN. Der er fra regionen stor interesse i at samarbejde med de øvrige parter ift. større samarbejde og drøftelser af, hvordan parterne i fællesskab kan fastholde de studerendes/nyuddannede pædagogers interesse og lyst til at blive i faget. Her er der bred enighed blandt parterne om, at dette er af stor interesse og der arbejdes i kommunal regi på planlægning af en større workshop med fokus på dette i foråret 2023.

Fra kommunal side blev der også givet udtryk for mange af de samme udfordringer, som de øvrige parter har sat ord på, selvom der også er enkelte kommuner, der ikke pt. oplever rekrutteringsudfordringer. Ikke desto mindre, så er det generelle billede at der er mangel på kvalificeret arbejdskraft på de områder, hvor der ansættes pædagoger. Her grundet bl.a. stigende krav om andel pædagogisk personale på dagtilbudsområdet på baggrund af aftalen

af minimumsnormeringer, voksende efterspørgsel efter pædagoger fra private tilbud på socialområdet, mv. Kommunerne gav samtidig udtryk for, at de i stigende grad oplever ansøgere, der mangler de rigtige kompetencer, som efterspørges på området, f.eks. ift. neuropædagogik, autismspektret, skriftlighed, kendskab til serviceloven, mv. Dette gør sig i særlig grad gældende på det specialiserede socialområde.

Ligeledes blev der fra kommunal side foreslået, at parterne omkring pædagoguddannelsen kunne overveje en fælles strategi/indsats omkring rekruttering til uddannelsen og faget. Kommunerne pegede ligeledes på meritpædagoger som en mulighed, der kan medvirke til at løse rekrutteringsudfordringerne. Dette har UCN også haft fokus på som et fokusområde. Samtidig blev der givet udtryk for, at det derfor er uheldigt, at der fra KL's side nu er kommet udmeldinger, som vanskeliggør den fleksible mulighed, der er for opkvalificering via meritpædagoguddannelsen.

Arbejdsmarkedsbalancen fra Arbejdsmarkedskontor Midt-Nord har i de senere år vist en situation med 'gode jobmuligheder' ift. pædagoger, hvilket umiddelbart tyder på, at stillingsbetegnelsen ikke er præget af rekrutteringsproblemer i Nordjylland.

Det bemærkes herudover, at der er fortsat fokus på at afklare mulighederne for at øge andelen af praktikpladser til pædagogstuderende på de kommunale ældreområder. Dette ud fra en betragtning om, at der anses stort potentiale i at øge andelen af pædagoger fremadrettet til f.eks. demensområdet samt på handicapområdet, hvor andelen af ældre handicappede borgere har været stigende i de senere år. På sigt vil det blive nødvendigt at tage hensyn til dette arbejde også ifm. vurderingen af det fremtidige behov for pædagogisk arbejdskraft.

KL's fremskrivning af udbud af og efterspørgsel efter pædagogarbejdskraft – 2022

KL har udarbejdet en fremskrivning, som har indgået i grundlaget for dimensioneringen af pædagoguddannelsen på UCN for studieårene 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 og igen i år.

KL's fremskrivning viser, at den nuværende dimensionering (620 inkl. overbookning) alt andet lige vil øge udbuddet af beskæftigede pædagoger i Nordjylland mere, end efterspørgslen vil stige. De viser samtidig, at den nuværende balance vil kunne fastholdes selv med en sænkning af dimensioneringen på 10 procent.

Dato: 15. december 2022

Sags ID: SAG-2016-04838
Dok. ID: 3286147

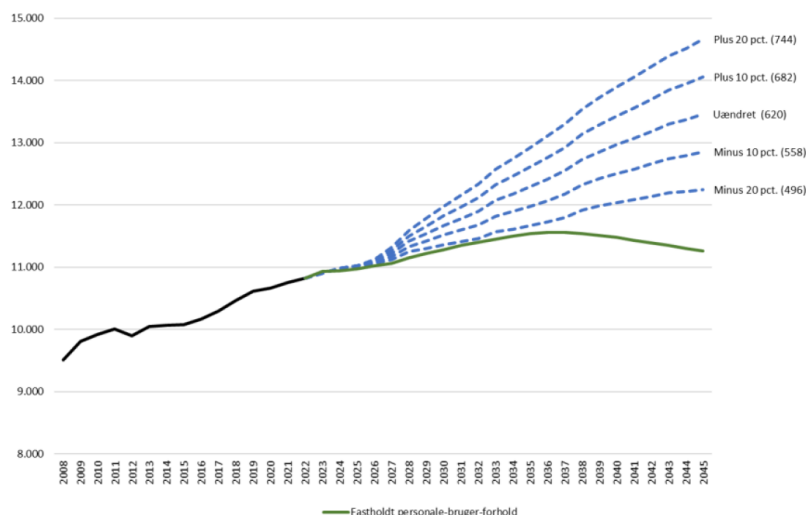
E-mail: HAST@kl.dk
Direkte:

Aalborg Kommune
Boulevarden 13
9000 Aalborg

www.kl.dk/kkr-nordjylland
Side 4 af 7

Figur 1: Fremskrivning af udbud af og efterspørgsel efter pædagogarbejdskraft i Nordjylland

1: Fremskrivning af udbud af og efterspørgsel efter pædagogarbejdskraft i Nordjylland

Kilde: Egne beregninger pba. Danmarks Statistiks registre.

Dette medfører, ifølge KL's fremskrivning, at der bliver uddannet flere pædagoger i Nordjylland, end der efterspørges over de kommende år (jf. ovenstående graf helt frem til 2045). Samtidig bemærkes følgende:

- At fremskrivningerne naturligvis er behæftet med usikkerhed
- At der i 2022 er startet færre nye pædagogstuderende. På landsplan er optaget faldet med 16 pct. ift. 2020. I Nordjylland er faldet af tilsvarende omfang – 15 pct. lavere end i 2020.
- At fremskrivningen på landsplan viser en vis mangel – primært i Hovedstaden.
- At pædagoger generelt er attraktiv arbejdskraft, så flere pædagoger vil typisk ikke føre til væsentlig højere ledighed
- At ledigheden i Nordjylland er den højeste i landet, men at ledigheden er lav (2,9 pct.) og forskellene i ledighed mellem regionerne små
- At Nordjylland siden 2008 har haft den største vækst i beskæftigede pædagoger per borger inden for opgaver vedrørende både mindre børn, større børn og voksne.

DAMVAD Analytics – Behovet for velfærdsuddannede i 2030

Damvad Analytics har i april 2021 udgivet en analyse, der viser, at efterspørgslen efter pædagoger i Nordjylland vil stige med 17,7 pct. frem mod 2030, samtidig med at udbuddet vil stige med 5,7 pct. Det vil sige, at der vil mangle ca. 1.200 pædagoger i 2030.

Sammenholdelse af analyser

Analyserne viser som udgangspunkt ret forskellige resultater, hvilket bl.a. skyldes forskellige udgangspunkter ift. opgørelse af arbejdsområder med henblik på behov for pædagoger, vægtninger ift. forståelse af vækst i 'øvrige brancher' samt vægtninger ift. modellering af stigende pensionsalder. Følgelig giver dette ret stor variation i resultater.

Dato: 15. december 2022

Sags ID: SAG-2016-04838

Dok. ID: 3286147

E-mail: HAST@kl.dk

Direkte:

Aalborg Kommune

Boulevarden 13

9000 Aalborg

www.kl.dk/kkr-nordjylland

Side 5 af 7

Dato: 15. december 2022

Sags ID: SAG-2016-04838
Dok. ID: 3286147E-mail: HAST@kl.dk
Direkte:Aalborg Kommune
Boulevarden 13
9000 Aalborgwww.kl.dk/kkr-nordjylland
Side 6 af 7

Forestående dimensioneringsproces

Demografisk er der visse forskelle på de nordjyske kommuner, hvor det især er Aalborg og Rebild kommuner, der har tilvækst i børne- og ungealdersgruppen, samtidig med de øvrige kommuner står overfor en uændret situation eller en nedgang i samme aldersgruppe.

Jf. ovenstående afsnit ift. KL's fremskrivning, så viser den, at der i Nordjylland over det kommende år vil være en vis grad overproduktion af pædagogisk arbejdskraft. Herudover viser Arbejdsmarkedsbalancen, at pædagogområdet ikke er præget af rekrutteringsudfordringer.

Derimod viser Damvads analyse en mangel på pædagoger på sigt. Samtidig er der tegn på rekrutteringsudfordringer på socialområdet og dagtilbudsområdet, hvor der på tværs af parterne er enighed om, at disse har været i vækst over senere tid. Det samme viser de regelmæssige rekrutteringssurveys som STAR udarbejder, at raten for forgæves rekrutteringer af pædagoger er vedvarende og ligger relativt højt.

Der gøres samtidig opmærksom på, at det danske samfund i længere tid har befundet sig i en situation præget af historisk høj beskæftigelse, samtidig med at arbejdsgiverne har oplevet voksende rekrutteringsudfordringer. Over den senere tid, så har udviklingen samfundsøkonomisk imidlertid taget en mere negativ drejning, med støt voksende inflation pga. stigende råvarepriser, krig i Europa, mv. Ligeledes er der voksende indikationer på at ledigheden, som har ligget meget lavt i længere tid, vil vokse over den kommende tid.

Ligeledes bør det bemærkes, at den opdimensionering, som KKR besluttede i marts 2022, der blev besluttet for at sikre den nødvendige arbejdskraft ved at hæve antallet af studiepladser med 20 pct., alt andet lige kan medføre en vis udfordring ift. at sikre, at alle de ny studiepladser bliver udfyldt – som igen kan medføre en vis udfordring ift. at sikre, at alle praktikpladser kan fyldes op. Grundet demografiske forhold er forventningen, at denne udvikling, alt andet lige, vil være mest markant på UCN's campus i Thisted og Hjørring.

Indstilling

Når de foreliggende materialer, inputs, mv. er taget i betragtning, sammenholdt med KKR Nordjylland tidligere beslutninger omkring dimensionering, så er der generel enighed om behovet for at give den seneste opdimensionering på 20 pct. mulighed for at blive fuldt implementeret og vise virkning i praksis.

Følgelig indstilles det, at Børne- og Ungedirektørkredsen tager stilling til en anbefaling om at fastholde dimensioneringen af pædagoguddannelsen på UCN på nuværende niveau.

Det vil sige, at UCN kan oprette 620 studiepladser på pædagoguddannelsen i studieåret 2023/2024. De pladser fordeler sig på UCN's pædagoguddannelser i Hjørring, Thisted og Aalborg.

Der vurderes fortsat ikke behov for at ændre i fordelingen mellem specialiseringsretninger, men den skal følges nøje over den kommende tid ift. en evt. tilpasning i fremtiden.

Den nuværende fordeling er følgende:

- Dagtilbudspædagogik: ca. 40 pct.
- Skole- og fritidspædagogik: ca. 20 pct.
- Social og specialpædagogik: ca. 40 pct.

Dato: 15. december 2022

Sags ID: SAG-2016-04838
Dok. ID: 3286147

E-mail: HAST@kl.dk
Direkte:

Aalborg Kommune
Boulevarden 13
9000 Aalborg

www.kl.dk/kkr-nordjylland
Side 7 af 7

Mødet den 20.01.2023

DAS Social

Åben

Punkt 8.

Fælles arrangement - rekruttering og fastholdelse til pædagoguddannelsen- og faget

Resume

På baggrund af KKR Nordjyllands beslutning om at øge dimensioneringen af studiepladser på pædagoguddannelsen på UCN med 20 pct. for studieåret 2022-2023, samt set i lyset af voksende rekrutteringsudfordringer og faldende elevtal, så har der været drøftelser i regi af Børne- og Ungedirektørkredsen omkring, at det er vigtigt samtidig at sætte fokus på hvordan det er muligt at sikre en bæredygtig rekruttering og fastholdelse til pædagoguddannelsen og -faget på længere sigt. Det vil sige, at en ting er at oprette pladserne på uddannelsen, men en anden er hvordan det sikres at disse pladser bliver fyldt – og at der i sidste ende sikres at der uddannes pædagoger nok til de regionale og kommunale arbejdspladser.

Sagsfremstilling

Børne- og Ungedirektørkredsen har derfor sammen med UCN, SL og BUPL aftalt at afholde et fælles arrangement ift. rekruttering og fastholdelse til pædagoguddannelsen og -faget d. 24. marts, 13.00-16.00. Arrangementet er under planlægning og der arbejdes på at få konkretiseret et program. Som udgangspunkt arbejdes der på, at der på arrangementet vil være mulighed for at de forskellige parter kan præsentere deres synspunkter ift. det overordnede udfordringsbillede samtidig med at der gerne skal præsenteres eksempler på mulige løsningstiltag. På arrangementet vil der sættes fokus på de områder hvor pædagoger primært ansættes, dvs. social-/special-, dagtilbuds- og skoleområdet.

Børne- og Ungedirektørerne vil derfor gerne gøre opmærksom på datoen for arrangementet i god tid i håb om at flest mulige har mulighed for at deltage – og samtidig orientere om at der i nærmeste fremtid sendes en mødebooking ud.

Deltagerkredsen for arrangementet er følgende:

- BUPL
- SL
- UCN
- DAS
- Børne- og Ungedirektørkredsen
- Dagtilbudschefer
- Skolechefer
- Psykiatri- og handicapchefer

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS tager orienteringen til efterretning.

Mødet den 20.01.2023

DAS Social

Åben

Punkt 9.

Socialpolitisk Dialogforum 2023

2022-090391

Resume

Der skal afholdes en temadag i Socialpolitisk Dialogforum for nordjyske politikere og embedsfolk ift. det specialiserede social- og specialundervisningsområdet.

Temadagen skal afholdes inden sommerferien 2023.

Sagsfremstilling

Med henblik på opstart af planlægning af temadagen skal der udpeges et emne, der danner ramme herfor. I denne sammenhæng ønskes DAS' input hertil.

Sekretariatet kan i denne sammenhæng pege på følgende områder, som potentielle emner til Socialpolitisk Dialogforum:

- Udmøntning af Nordjysk Socialaftale, herunder fokusområderne:
 - En Stærk Socialpsykiatri (her kan der være særligt fokus på gruppen af unge med psykiske problemstillinger og hvordan de forskellige parter kan arbejde bedre sammen).
 - Den Gode Alderdom (her kan der være fokus hvordan man kan arbejde med- og samarbejde om målgruppen af ældre udviklingshæmmede med demens på tværs af forvaltninger og sektorer)
- Udvikling af tilbudsviften på det specialiserede socialområde

FU har drøftet emnerne for Socialpolitisk Dialogforum og peger på børn og unge med psykiske problemstillinger, som et relevant emne. FU indstiller til DAS, at der arbejdes videre med dette, som emneområde, da emnet er velegnet til politiske drøftelser. Politiske drøftelser som har relevans i forhold til 10 års planen på psykiatriområdet og som ligeledes vil kunne indgå i den videre udmøntning af fokusområdet fra Nordjysk Socialaftale 2023-2024.

FU har drøftet tidspunkt for afholdelsen af Socialpolitisk Dialogforum og har til DAS fremsendt en foreløbig booking til d. 16. juni 2023 i tidsrummet 09.00-13.00, ligeledes med henblik på videreformidling tidspunktet til de relevante politikere og øvrige embedsfolk, som påtænkes at deltage.

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS drøfter potentielle emner for Socialpolitisk Dialogforum 2023 og træffer beslutning om emnevalg.

Mødet den 20.01.2023

DAS Social

Åben

Punkt 10.

Proces for udbud og efterspørgsel

2022-090391

Resume

Sekretariatet præsenterer sammen med Socialudviklingsgruppen et forslag til en ny proces for drøftelsen om sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel.

FU indstiller til DAS, at forslag til ny proces for udbud og efterspørgsel godkendes.

Indstilling

Det indstilles, at:

- DAS drøfter og godkender den foreslåede proces for udbud og efterspørgsel

Bilag:

- Sagsbeskrivelse - proces for udbud og efterspørgsel
- Forslag til ny proces - udbudefterspørgsel

Baggrund

DAS besluttede på mødet den 19. august 2022, at sekretariatet skulle arbejde med, hvordan man kan udforme en mere strategisk retning for drøftelsen om udbud/efterspørgsel fremadrettet.

Drøftelsen om udbud og efterspørgsel er forankret i bekendtgørelsen om rammeaftaler, og har til formål at sikre, at der er det rette udbud af indsatser i Nordjylland. Drøftelsen har haft flere udformninger gennem årene og har løbende udviklet sig. Tidligere former er følgende.

- Indhentning af viden om målgrupper, strategier, nye tilbud mv. gennem spørgeskemaer (frem til 2016)
- Et årligt dialogmøde om hvilke målgrupper, der giver særlige udfordringer for kommunerne (fra 2017 til nu)

Sekretariatet har drøftet forskellige modeller med Socialudviklingsgruppen, og foreslår på den baggrund en model der er lettere revideret i forhold til den nuværende.

Sagsbeskrivelse

Det foreslås at drøftelsen om udbud og efterspørgsel deles op i følgende to drøftelser.

Strategisk drøftelse

Afholdes ca. hvert andet år.

Der ligger op til en principiel drøftelse i DAS, som skal medvirke til at rammesætte arbejdet med udbud og efterspørgsel de kommende år.

Forslag til emner som DAS med fordel kan drøfte for at sikre rammerne for udbud/efterspørgsel, herunder bl.a. formål, ønsker til resultat for afdækningen, ønsker til tilbudsvifte mv.:

- Ønskes der er et fokus på særlige målgrupper på det specialiserede socialområde ift. kapacitetsudvikling – eks. de mest komplekse og specialiserede opgaver?
- Er der typer af tilbud/pladser/indsatser, som der skal sættes særligt fokus på de næste 5 år? Herunder pladser til borgere med meget særlige behov, eksempelvis for skærmning eller enkeltmands lignende rammer.
- Ønsker man at løse kapacitetsudfordringer i eget regi eller på tværs af kommunerne/regionen?
- Hvilken rolle ser man de private leverandører spille?
- Hvilket videns grundlag er nødvendigt med henblik på at understøtte en strategisk udvikling af det specialiserede socialområde?
- Hvordan sikres finansiering af nye tilbud og indsatser ift. at understøtte en hurtigere beslutnings- og implementeringsproces?

Identificering af målgrupper og udfordringer

Der er udarbejdet forslag til ny proces, hvor der er 3 trin:

- Identificering af udfordringer/emner: chefgruppen i samarbejde med sekretariatet identificerer målgrupper og udfordringer, og DAS beslutter hvad man vil gå videre med

- Der nedsættes en arbejdsgruppe til at kvalificere behovene
- Der træffes beslutning om, hvorvidt kapaciteten skal justeres

For en beskrivelse af processen henvises til bilag.

Bilag

Forslag til ny proces.

Udkast til proces for afdækning af sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel

December 2022

Formål med afdækningen

- Hvordan skal udbuddet af sociale indsatser se ud i fremtiden?
- Afklare om kommunernes efterspørgsel efter tilbud matcher med det udbud der er i Nordjylland – på kort og langt sigt?

Behovsafklaring:

- Med udbud menes følgende: botilbudspladser, udkørende indsatser, aflastning, dagtilbud, uvisiterede indsatser, matrikelløse indsatser
- Med efterspørgsel menes kommunernes behov for indsatser til en målgruppe

Trin 1 Identificering af målgrupper der udfordrer

Drøftelsen om udbud og efterspørgsel afholdes hvert andet år i forbindelse med udarbejdelse af Nordjysk Socialaftale.

Chefgruppen identificerer målgrupper og emner for videre drøftelse og konkret samarbejde på tværs af kommunerne. Dette gøres første år med udgangspunkt i VIVEs rapport [Kapacitet og efterspørgsel på botilbudsområdet - VIVE](#). Rapporten adresserer kommunernes viden og erfaringer med kapaciteten på det specialiserede socialområde. I de år, hvor der ikke er en decideret rapport at tage udgangspunkt i, så identificeres målgrupper og emner med udgangspunkt i få spørgsmål, der sendes ud til kommunerne og undersøges.

- Identificeringen har fokus er på følgende:
 - Hvilke typer målgrupper er der udfordringer med at finde tilbud til pt?
 - Er der målgrupper hvor der begynder at ske ændringer i antal eller behov.
 - Er der bestemte typer tilbud som man må lede forgæves efter?

DAS udpeger hvad man vil gå videre med

Trin 2: Kvalificeringsrunde – nedsættes ved behov

Der nedsættes en arbejdsgruppe som kvalificerer behovene, særligt med fokus på følgende:

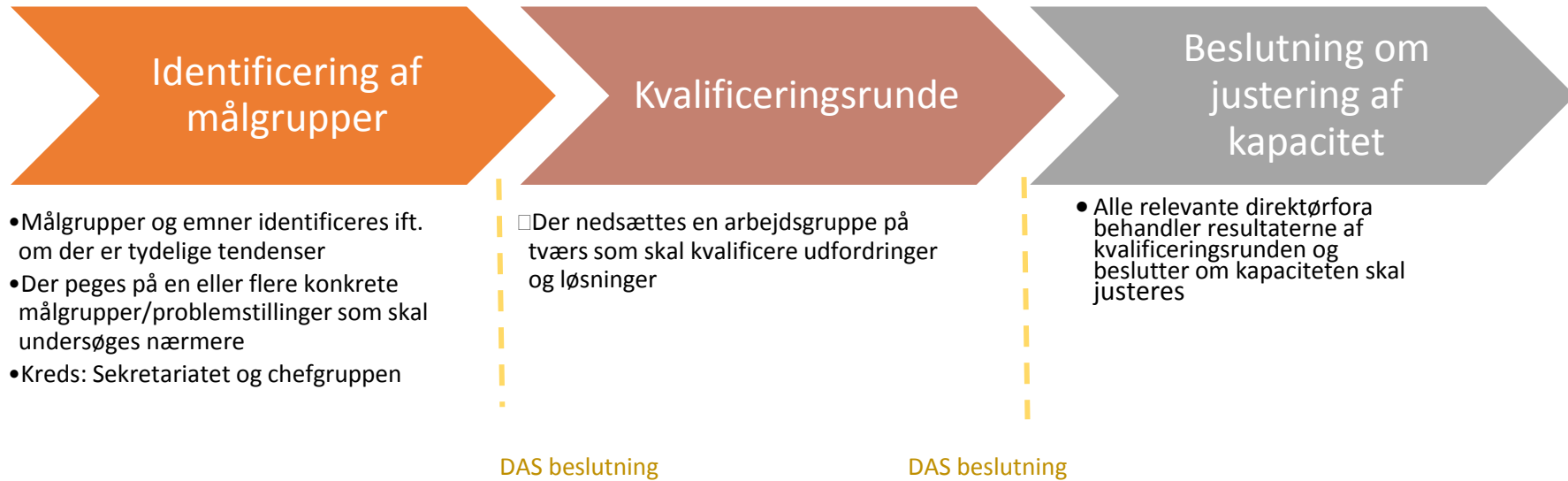
- Indsamle data der understøtter udfordringen?
- Hvilken del af målgruppen udfordrer og hvordan?
- Komme med forslag til løsninger på tværs af kommunerne?

Trin 3: Justering af kapacitet (go/no go)

DAS (evt. også børne- og ungedirektørerne) behandler resultaterne af kvalificeringsrunden og beslutter om man vil gå videre med justere kapaciteten i Nordjylland, og i hvilken form.

Hvert andet år

Igangsættes ved behov

Mødet den 20.01.2023

DAS Social

Åben

Punkt 11.

Kommissorie for Nødspor Kvisten

2022-090391

Resume

Der er udarbejdet et nyt kommissorie vedr. Nødspor Kvisten til at adressere den faglige bæredygtighed i tilbuddet.

Sagsfremstilling

Det nye kommissorie er en opfølger på resultatet af arbejdet i en tidligere nedsat arbejdsgruppe, som har været foretaget i forhold til Kvisten. Ekspertpanelet har været nysgerrig på de dele af arbejdsgruppens afrapportering, som ikke har omhandlet den økonomiske bæredygtighed og konkluderer, at der er behov for at genbesøge flere af emnerne fra kommissoriet. Der har været meget fokus på arbejdet med den økonomiske bæredygtighed i Kvisten, mens dialogen omkring den faglige vinkel skal adresseres igen.

Det nye kommissorie har et bredere undersøgelsesfelt mhp. at give arbejdsgruppen flere muligheder for at se bredere på målgrupper og løsninger, der kan understøtte Kvistens bæredygtighed.

DAS har på møde d. 23. maj godkendt udfærdigelse af nyt kommissorie og nedsættelse af arbejdsgruppe til adressering heraf.

Følgende er foreløbigt udpeget af kommunerne til arbejdsgruppen:

- Chef for Børne- og Familieområdet Lone Hestvang, Brønderslev Kommune (tidligere Frederikshavn Kommune)
- Afdelingsleder Pia Horndal, Brønderslev Kommune
- Konsulent Rasmus Leicht Madsen, Aalborg Kommune

I kommissoriet er der lagt op til delt formandskab mellem regionen og kommunerne.

Regional medformand er Områdechef Carsten Lindgaard Johansen.

Der skal således udpeges en kommunal medformand.

Formandsskabet er ansvarlig for at iværksætte arbejdet.

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS godkender kommissorie for arbejdsgruppe vedr. Nødspor Kvisten
- DAS udpeger kommunal medformand til arbejdsgruppe

Bilag:

- Kommissorium arbejdsgruppe vedr. Nødspor Kvisten (ny udgave)

Kommissorium for arbejdsgruppe vedr. Nødspor Kvisten

Baggrund

Specialbørnehjemmene, afdeling Kvisten er Region Nordjyllands døgntilbud til børn og unge i alderen 0-18 år, der udover fysiske og psykiske funktionsnedsættelser også har vidtgående behov for sundhedsmæssig pleje og behandling. Der er i alt seks pladser på Kvisten.

Kvisten er omfattet af det forstærkede samarbejde, som holder hånden under de mest specialiserede og unikke tilbud i Nordjylland.

I 2019-2021 havde Kvisten haft en væsentlig nedgang i børnetallet, hvilket gav anledning til bekymring for den fremadrettede økonomiske og faglige bæredygtighed af tilbuddet. På denne baggrund blev der nedsat en arbejdsgruppe under Den Administrative Styregruppe, som skulle se på muligheder for at sikre såvel den faglige som den økonomiske bæredygtighed på Kvisten.

Der blev afrapporteret på arbejdsgruppens arbejde i april 2022, men Ekspertpanelet vurderede, at der var væsentlige mangler i gruppens besvarelse af det hidtidige kommissories tema vedr. den faglige udvikling og bæredygtighed. Der nedsættes derfor en arbejdsgruppe, som skal forholde sig til dette.

Formål og opgaver

Formålet med arbejdsgruppen er at understøtte samarbejdet mellem myndighed og driftsherre om den faglige udvikling- og sikring af Kvisten i et fremadrettet perspektiv i overensstemmelse med de kommunale prioriteringer.

Det er et afgørende succeskriterium for arbejdsgruppens arbejde, at kommunerne får en øget anvendelse af Kvisten med henblik på at sikre bæredygtighed en af Kvisten på sigt.

Arbejdsgruppen bør som minimum se på følgende temaer:

- Afdækning og tilpasning af målgruppen for Kvisten, herunder ift. synergier til resten af målgrupperne på Specialebørnehjemmene og beslægtede målgrupper på andre tilbud.
- Afdækning af det nuværende og fremadrettede behov for ydelser eller indsatser til målgruppen.
- Søge inspiration hos andre regioner og kommuner ift. arbejdet med målgruppen.
- Kommunernes visitationsmønster til målgruppen, og herunder undersøge hvordan man bedst muligt kan udvikle ydelser eller den faglige indsats, så det understøtter et evt. ændret visitationsmønster
- Evt. inddragelse af pårørende i det nye forløb, vil bero på en vurdering af arbejdsgruppen.
- Arbejdsgruppen skal perspektivere til den undersøgelse, der er under udarbejdelse vedr. udbud af- og kommunernes efterspørgsel på kapacitet til målgruppen af børn og unge med autismespektrumforstyrrelser.
- Arbejdsgruppens opgave evalueres i 4. kvartal 2023 med en vurdering af, om arbejdsgruppens initiativer har givet anledning til en ændret anvendelse af Kvistens ydelser

Arbejdsgruppen bør løbende igangsætte initiativer i regi af Kvisten og de deltagende kommuner. Tværkommunale initiativer indstilles til DAS &/ Børne- og Ungedirektørkredsen inden de igangsættes.

Organisering og deltagere

Arbejdsgruppen referer til DAS, men da målgruppen for tilbuddet er børn og unge kan det ift. konkrete forslag til ydelser, initiativer og fremadrettede strategier være relevant med behandling i Børne- og Ungedirektørkredsen. Det kræver konkret vurdering.

Deltagere:

- 4-5 deltagere fra kommunerne
 - Niveau: Afdelingsledere med visitationsansvar på børne- og ungeområdet, og
 - Niveau: Nøglepersoner ift. udarbejdelse af strategier for visitation på børne- og ungeområdet
- 3 deltagere fra Region Nordjylland/afdeling Kvisten
 - Niveau: områdechef, tilbudsleder og afdelingsleder for Kvisten
- Planlægger, Region Nordjylland (sekretariatsbetjening)

Arbejdsgruppen har et delt formandskab mellem en repræsentant fra Region Nordjylland og en repræsentant for de nordjyske kommuner. Region Nordjylland leverer sekretariatsbetjening af arbejdsgruppen. Sekretariat for Nordjysk Socialaftale er indgang til DAS og Børne- og Ungedirektørkredsen.

Formandskabet er ansvarlig for at iværksætte og drive arbejdet i arbejdsgruppen.

Tidsplan

Arbejdsgruppen nedsættes primo 2023, og arbejdsgruppens arbejde evalueres i 4. kvartal 2023, hvor der træffes beslutning om, hvorvidt gruppen skal videreføres eller om arbejdet vurderes at være afsluttet.

Mødet den 20.01.2023

DAS Social

Åben

Punkt 12.

Tilbud til unge med svær selvskaade

2022-090391

Resumé

På baggrund af endelig opbakning til etablering af tilbud til unge med svær selvskaade fra KKR vil Region Nordjylland nu begynde det indledende arbejde i forhold til etablering af et nyt tilbud. Behovet for tilbuddet blev rejst af de nordjyske kommuner i DAS regi i 2020, hvor Region Nordjylland efterfølgende beskrev rammerne for et muligt døgntilbud til målgruppen. Indstilling om etablering af et nyt regionalt drevet tilbud til unge med svær selvskaadende adfærd har i 2. og 3. kvartal 2022 været til behandling i de nordjyske byråd/kommunalbestyrelser med efterfølgende behandling i Kontaktudvalget og KKR. Et stort flertal af kommunerne tilslutter sig at Regionen i Nordjylland med afsæt i deres udarbejdede forslag skal etablere det nye tilbud.

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS tager orientering til efterretning

Bilag:

- Sagsbeskrivelse - Orientering om nyt tilbud til unge med svær selvskaade

1. Orientering om opstart af indledende arbejde for etablering af tilbud til unge med svær selvskadende adfærd

Resumé

På baggrund af endelig opbakning til etablering af tilbud til unge med svær selvskade fra KKR vil Region Nordjylland nu begynde det indledende arbejde i forhold til etablering af et nyt tilbud. Behovet for tilbuddet blev rejst af de nordjyske kommuner i DAS regi i 2020, hvor Region Nordjylland efterfølgende beskrev rammerne for et muligt døgntilbud til målgruppen. Indstilling om etablering af et nyt regionalt drevet tilbud til unge med svær selvskadende adfærd har i 2. og 3. kvartal 2022 været til behandling i de nordjyske byråd/ kommunalbestyrelser med efterfølgende behandling i Kontaktudvalget og KKR. Et stort flertal af kommunerne tilslutter sig at Regionen i Nordjylland med afsæt i deres udarbejdede forslag skal etablere det nye tilbud.

Baggrund

I 2021 godkendte DAS Social Region Nordjyllands oplæg til et nyt socialpsykiatrisk tilbud til unge med svær selvskadende adfærd og til unge med behov for en intensiv socialpsykiatrisk døgnindsats. Herefter blev sagen drøftet i Kontaktudvalget og KKR, som videregav sagen til behandling i de enkelte kommuners byråd og kommunalbestyrelser. Kommunerne skulle drøfte om man kunne tilslutte sig, at der blev etableret et nyt tilbud, og om man kunne tilslutte sig den foreslåede model for finansiering og underskudsdekning.

Sagsfremstilling

Forslag om etablering af tilbud til unge med svær selvskadende adfærd har fået kommunal opbakning på både administrativt og politisk niveau - med undtagelse af Morsø og Læsø Kommune. De ni øvrige kommuner er enige om, at det er nødvendigt at etablere et tilbud til målgruppen, og derudover er der tilslutning til den foreslåede finansieringsmodel – også uden opbakning fra Morsø og Læsø. Dertil modtog Region Nordjylland en tilbagemelding fra KKR med opbakning og godkendelse af etableringen (se bilag).

Region Nordjylland vil derfor orientere om, at regionen nu starter de indledende processer i forhold til etablering af nyt tilbud. Det første skridt er en regional politisk proces, hvor regionsrådet skal drøfte afklaring af krav og tidsplan for byggeriet og placering af det kommende tilbud. Arbejdet med etablering vil baseres på det oplæg, som tidligere har været til behandling i DAS, hvor der arbejdes med en tidshorisont på ca. tre år - forudsat at regionen kan finde en egnet grund, hvor der kan gives en umiddelbar byggetilladelse.

Regionen vil sikre orientering og dialog med DAS gennem den kommende proces. Der vil derfor komme orienteringssager om afklarings- og etableringsprocessen, når det er relevant.

Derudover vil Region Nordjylland sikre et tæt samarbejde med, og involvering af, de nordjyske kommuner. Regionen vil udarbejde et oplæg til DAS om rammerne for et formelt samarbejde i en samarbejdsgruppe på tværs af kommuner og Region Nordjylland. Formålet med samarbejdsgruppen er at sikre den bedste opstart af det nye tilbud ved at drøfte og koordinere temaer som f.eks.

- tværgående kommunikation om det nye tilbud
- kriterier for det forstærkede samarbejde
- faglighed og udvikling af indsatsen til målgruppen – på kort sigt og med perspektivet om at samarbejdet kan udvikle sig til et vidensnetværk
- Sikre den gode opstart og brugen af pladser

Derudover bemærkede KKR, at der bør være opmærksomhed i kommunerne på at lægge en visitationsstrategi, der kan understøtte at risikoen for etableringsunderskud mindskes.

Region Nordjylland bringer en sag til DAS senere i processen, forventeligt i slutningen af 2023, med et konkret oplæg til hvordan samarbejdet og samarbejdsgruppen kan etableres. I samme sag forventer regionen at præsentere et nærmere indblik i projektplanen for tilbuddet.

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS tager orienteringen til efterretning

Bilag

Tilbage melding til Socialdirektør Dorte Juul Hansen fra sekretariatet i KKR Nordjylland efter KKR-møde d. 18. november 2022

Kære Dorte

KKR Nordjylland godkendte på møde den 18. november indstillingen om, at der etableres et tilbud i Nordjylland til unge med selvskadende adfærd, herunder at de nordjyske kommuner, bortset fra Læsø og Morsø Kommuner, er med til at dække udgifter til etablering via en objektiv finansieringsmodel.

Kommunerne var på mødet desuden enige om at have fokus på at være klar med hurtig visitation, når tilbuddet er færdigt. Dette er for at mindske indkøringsperioden, hvor der er risiko for underskud.

Beslutningen fremgår nedenfor:

[Mødedatoer, dagsordener og referater \(kl.dk\)](#)

Mødet den 20.01.2023

DAS Social

Åben

Punkt 13.

Socialtilsyn Nord

2022-090391

Resume

Sekretariatet har modtaget en række materialer fra Socialtilsyn Nord vedr. fokuspunkter for 2015-2024, årshjul 2023 og tidsplan for årsrapport 2022.

FU indstiller, at årshjul samt forslag om udeladelse af fokuspunkt for 2024 tages til efterretning.

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS tager årshjulet til efterretning
- DAS tager forslag om at undlade fokuspunkt i 2024 til efterretning

Bilag:

- Sagsbeskrivelse - STN
- Bilag Tidsplan for Socialtilsyn Nords Årsrapport 2022 (1)
- Bilag Socialtilsyn Nords årshjul 2023 (1)
- Bilag Socialtilsyn Nords fokuspunkter 2015-2024

Orientering om årshjul for Socialtilsyn Nord og anbefaling om ikke at udvælge fokuspunkt for 2024

Resumé

Årshjulet for Socialtilsyn Nord forelægges DAS til orientering med henblik på, at kredsen kan få et overblik over, hvornår det er muligt at give input, samt anbefaling om ikke at udpege fokuspunkt for 2024.

Baggrund

Socialtilsyn Nord har fremsendt sit årshjul for 2023, så DAS kredsen kan få et overblik over, hvornår kredsen har mulighed for at give input. Ligeledes har Socialtilsyn Nord fremsendt en tidsplan for udarbejdelsen og godkendelsen af årsrapporten for 2022, som vil blive fremlagt for DAS på mødet i maj 2023.

Slutteligt har Socialtilsyn Nord fremsendt en oversigt over fokuspunkter for Socialtilsyn Nord i perioden 2014-2024.

DAS plejer primo året at give input til eventuelle fokuspunkter for Socialtilsyn Nord's årsrapport året efter. Socialtilsyn Nord foreslår dog, at der ikke vælges et fokuspunkt til 2024. Baggrunden for dette er ændringer i lov om socialtilsyn som trådte i kraft den 1. februar 2022. Lovændringerne forpligter de fem socialtilsyn i at indgå i tværgående initiativer og aktiviteter iværksat af Socialstyrelsen jf. deres auditfunktion. Der er fokus på at sikre ensartethed mellem de fem socialtilsyn og høj kvalitet i opgaveløsningen. Det betyder, at der aktuelt er omfattende implementeringsaktiviteter i regi af Socialstyrelsen, disse forventes at fortsætte i 2024. Implementeringsaktiviteterne kræver en særlig opmærksomhed fra Socialtilsyn Nord.

De endelige datoer for DAS og FU møderne vil blive tilføjet/justeret med udgangspunkt i om DAS godkender det foreslåede årshjul for DAS møderne i 2023.

Orientering Socialtilsynet planlægger med følgende forelæggelser for DAS:

- DAS møde juni 2023: Drøftelse af årsrapporten for 2022.
- DAS møde august 2023: Drøftelse af Socialtilsyn Nord's budget for 2024.

Bilag

- Bilag: Årshjul for Socialtilsyn Nord 2023.
- Bilag: Tidsplan for udarbejdelse og godkendelse af årsrapport 2022.
- Bilag: Oversigt over fokuspunkter for Socialtilsyn Nord i 2014-2024

Indstilling

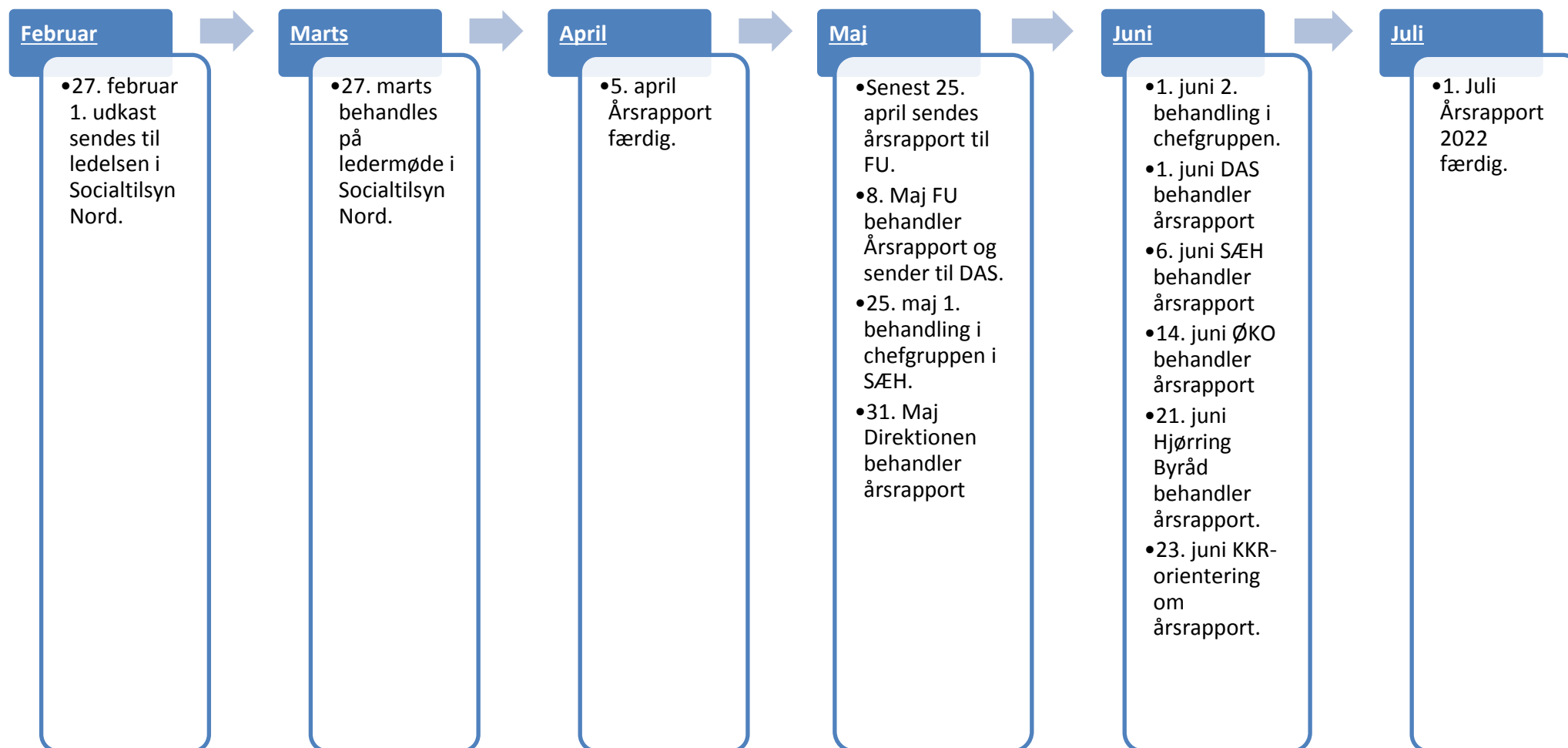
Det indstilles, at

- DAS tager årshjulet til orientering
- DAS tager forslag om at undlade fokuspunkt i 2024 til orientering

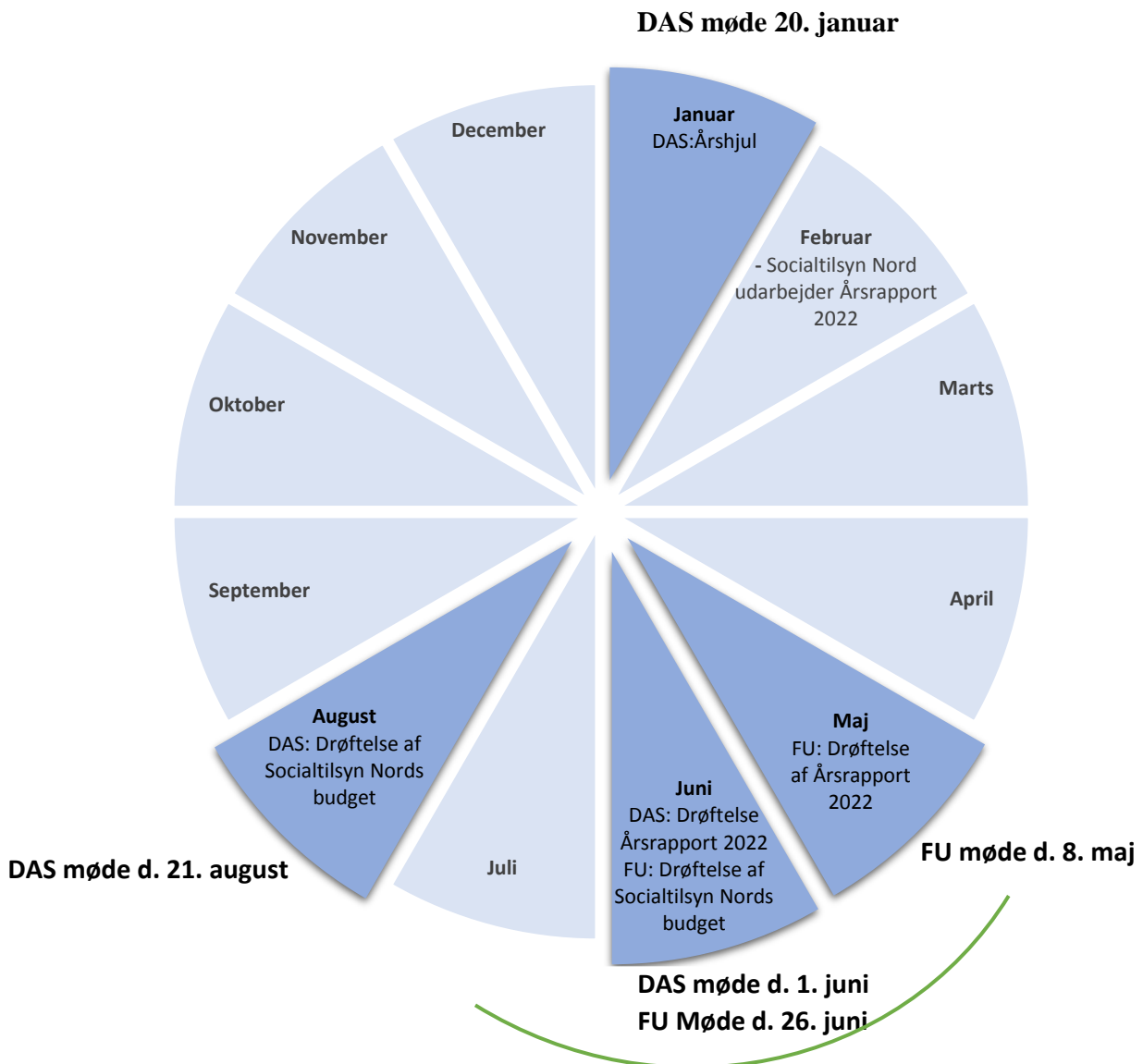
Årsrapporten 2022

Politisk behandling og vigtige deadlines

Socialtilsyn Nord 2023

- DAS & FU årshjul for budget, årsrapport og fremadrettede ønsker til data og fokuspunkter

Politisk godkendelsesproces af **årsrapport 2022** inkl. godkendelse af Hjørring Kommunes byråd

Fokuspunkter i Socialtilsyn Nords årsrapport 2015 – 2024

Foruden produktionsdata vælger socialtilsynet 1-2 fokuspunkter til årsrapporten. Emnerne afspejler ofte årets fokus i tilsynsbesøgene eller en udvikling inden for det specialiserede socialområde.

2015	<p>*Gennemgang af alle syv temaer fra kvalitetsmodellen <i>Da alle tilbud og plejefamilier var blevet regodkendt, blev samtlige temaer i kvalitetsmodellen gennemgået</i></p>
2016	<p>Borgerperspektivet <i>Fokus på at tale med borgerne på alle besøg. Intern opfølgning på udfordringer herved. Statistisk analyse udarbejdet til årsrapporten.</i></p> <p>*Udviklingspunkter i tilsynsrapporter <i>Hvilke udviklingspunkter får tilbuddene og plejefamilierne flest af, og hvilke tendenser ser socialtilsynet. Analyse af samtlige udviklingspunkter</i></p>
2017	<p>Overgreb <i>Tilbuddenes og plejefamiliers arbejde med at forebygge overgreb.</i></p> <p>*Regodkendelse af alkoholbehandlingstilbud <i>Socialtilsynene havde haft to år til at regodkende alle landets alkoholbehandlingstilbud. En analyse af området og kvaliteten (13 tilbud i Socialtilsyn Nord)</i></p>
2018	<p>Læring <i>Tilbuddenes og plejefamiliernes evne til at understøtte læring inden for skolegang/uddannelse, almen viden og social dannelse.</i></p> <p>*Plejefamiliernes udvikling 2015 – 2018 <i>Dataanalyse af udviklingen på området i forhold til godkendelsesgrundlag, pladsantal, demografi, frafald og nye plejefamilier.</i></p>
2019	<p>Selvstændighed og relationer <i>Tilbuddenes/plejefamiliernes evne til at understøtte plejebarnets/borgerens mulighed for personlig udvikling og aktiv deltagelse i sociale aktiviteter og netværk sammen med familie, venner, det omkringliggende lokal- og civilsamfund.</i> <i>Derudover tilbuddenes/plejefamiliernes evne til at sikre at borgerne opnår færdigheder, der kan fremme borgerens mulighed for, så vidt muligt, at kunne klare sig selv.</i></p>
2020	<p>Sundhed og trivsel <i>Tilbuddenes/plejefamiliernes evne til at understøtte borgerne/plejebørnenes fysiske og mentale sundhed og trivsel. Derudover tilbuddene/plejefamiliernes evne til at sikre at deres viden og indsats i forhold til sundhed og trivsel modsvarer målgruppens alder og behov.</i></p>
2021	<p>Sociale medier <i>Tilbuddenes/plejefamiliens:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • forståelse af og tilgang til sociale medier. • arbejde med forebyggelse af krænkelser og overgreb via sociale medier. • opmærksomhed på uhensigtsmæssig brug af sociale medier samt • forebyggelse af konflikter og mobning via sociale medier.
2022	<p>Forebyggelse af krænkelser og overgreb via sociale medier <i>Tilbuddenes/plejefamiliernes:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • viden om og indsats i forhold til forebyggelse af krænkelser og overgreb via sociale medier. • viden om og konkrete indsats i forhold til håndtering af krænkelser og overgreb via sociale medier.
2023	<p>Kendskab, indsats og resultatdokumentation <i>Socialtilsyn Nord vil internt sikre en fælles forståelse for vurderingen af temaet Målgruppe, Metode og Resultater. Socialtilsyn Nord vil have fokus på:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Plejefamiliers kendskab til mål, og redegørelse for understøttelse af mål. • Om tilbud dokumenterer mål og opnår positive resultater og sikre egen læring og forbedring af indsatsen
2024	<p><i>Socialtilsyn Nord foreslår at undlade, grundet en stigning i implementeringsaktiviteter fra Socialstyrelsen.</i></p>

*Fælles for de fem socialtilsyn.

Mødet den 20.01.2023

DAS Social

Åben

Punkt 14.

Egenmestring

2022-090391

Resume

DAS nedsatte egenmestringsgruppen i 2018 med henblik på at sikre fokus og udarbejde materiale som skal være med til at understøtte arbejdet med egenmestring. Gruppen afrapporterer nu på arbejdet, og beder DAS om at godkende det sidste materiale.

Indstilling

Det indstilles, at:

- DAS tager produkterne fra Egenmestringsgruppen til efterretning
- DAS godkender at Egenmestringsgruppens arbejde afsluttes
- DAS drøfter målsætninger for samarbejdet og beslutter om målsætningerne skal godkendes som inspiration for samarbejdet i Nordjylland

Bilag:

- Sagsbeskrivelse - Egenmestringsgruppen
- Målsætninger for samarbejdet_1512
- Procesplan_grafisk 1. udgave

Afslutning på arbejdet i egenmestringsgruppen

Baggrund

DAS nedsatte egenmestringsgruppen i 2018 som en del af udmøntningen af Nordjysk Socialaftale 2018-2020. Formålet var at sikre fokus og udarbejde materiale, som skal være med til at understøtte arbejdet med egenmestring. Gruppen havde udfordringer med at identificere arbejdsopgaver, og disse blev først endeligt bestilt af DAS den 24. oktober 2019. Derefter blev arbejdet pauset i store dele af 2020 og 2021 grundet corona nedlukningerne, og gruppen afrapporterer nu på arbejdet.

DAS besluttede den 24. oktober 2019, at gruppen skulle fokusere på et fælles mindset på tværs af kommunerne og fagligheder uden, at det blev for indgribende og for omfattende. DAS valgte på den baggrund, at arbejdsgruppen skulle arbejde videre med:

- Fokus på uddannelse
- Samarbejde mellem myndighed og udfører
Der var enighed om, at det vil kunne gavne samarbejdet på tværs, hvis der udarbejdes nogle fælles retningslinjer for køb/salg af pladser, samt den løbende opfølgning, herunder forventningsafstemning og klar rollefordeling
- Vidensbreve

Sagsfremstilling

Egenmestringsgruppen har på baggrund af DAS' bestilling udarbejdet følgende

- Vidensbreve: Der er udarbejdet vidensbreve om metoder og konkrete indsatser, som kan give inspiration til arbejdet med egenmestring
- Uddannelse: Der er etableret fælles kurser i regi af UCN vedr. mødeledelse samt neuropædagogik og neuropsykologi.
- Der er afholdt møde mellem UCN og psykiatri- og handicapchefkredsen om samarbejdet vedr. uddannelse af pædagoger.
- Der er udarbejdet målsætninger for samarbejdet mellem myndighed og driftsherrer.

Målsætninger for samarbejdet mellem myndighed og driftsherrer

Egenmestringsgruppen har med udgangspunkt i DAS' bestilling udarbejdet målsætninger for samarbejdet

Målsætningerne skitserer, hvordan vi ønsker at samarbejde på det specialiserede socialområde i Nordjylland, når vi handler på tværs dvs. mellem region og kommune eller mellem forskellige kommuner.

Fokus for dokumentet er ansvars- og rollefordeling i forhold til de opgaver og processer, hvor myndighed og udfører mødes om de konkrete borgerforløb. Formålet er at styrke samarbejdet mellem parterne og sikre et fælles fokus på samarbejdet med borgeren. Dokumentet skal sikre en fælles forståelse for samarbejdet og begreber, og kan anvendes som en fælles referenceramme, når samarbejdet bliver svært eller i forbindelse med onboarding.

Dokumentet har ikke direkte fokus på egenmestring, men fokus er, at man ikke kan samarbejde om egenmestring, hvis man ikke kan få samarbejdet til at fungere. Ligeledes er der ikke fokus på borgersamarbejdet og egenmestring i dette generelle dokument, da det skal kunne rumme alle typer borgere, og borgerne på det specialiserede socialområde svinger meget ift. funktionsniveau.

Målsætningerne har været fremlagt for henholdsvis Socialudviklingsgruppen og Psykiatri- og Handicapchefkredsen, og tilbagemeldinger fra disse fora er herunder:

- Socialudviklingsgruppen. Godt stykke arbejde, der beskriver processerne i dag. Det bemærkes, at borgerperspektivet godt kunne fylde mere.
- Handicapchefgruppen: Arbejdet beskriver på fin vis, det der foregår i dag, men der efterspørges mere visionære tilgange til hvordan man kan samarbejde eks. om dokumentation for borgerens skyld eller dokumentation via video eller billeder for at spare tid og optimere udbyttet eller hvordan man kan arbejde med et langsigtet udviklingsperspektiv for borgeren e.l. Der er bekymring for, at papiret i kombination med socialaftalen/styringsaftalen kan få antydning af et dokument, der kan stille krav om ensretning. Kredsen vurderer ikke, at der er behov for dokumentet, og anbefaler som udgangspunkt, at det ikke godkendes i DAS kredsen.

Egenmestringsgruppen bemærker følgende til ovenstående høringssvar:

- Gruppen har haft fokus på at levere på den opgave der er bestilt af DAS kredsen
- Det vurderes, at koblingen til borgeren sker, når myndighed og driftsherre er gode til at samarbejde indenfor de skitserede rammer, da det så er muligt, at skabe gode rammer for samarbejdet med borgerne.
- DAS har tidligere drøftet om egenmestringsgruppen skal have fokus på resultatdokumentation, og dette var der ikke et ønske om.

Målsætningerne for samarbejdet er vedlagt som bilag – det bemærkes, at produktet mangler lidt finish – hvilket man først vil gøre, når materialet er endelig behandlet.

Bilag

- Målsætninger for samarbejdet mellem driftsherre og myndighed
- Grafisk Procesplan

Målsætninger for samarbejde mellem myndighed og driftsherre

- Opgaver, roller og ansvar på det specialiserede socialområde

Indhold

1. Indledning	1
1. Vi sikrer det gode match mellem borgers behov og indsatsen	2
2. Vi sætter mål for indsatsen	3
3. Vi sikrer løbende opfølgning	4
4. Vi samarbejder om den gode udskrivning	7
Bilag.....	7

1. Indledning

Målsætninger for samarbejdet udspringer af, at de nordjyske kommuner og Region Nordjylland sammen har haft fokus på, hvordan man kan sikre progression og understøtte at borgere kan mestre mest muligt af eget liv. I dette fælles fokus er det blevet tydeligt, at fokus på progression og mestring først og fremmest understøttes af et godt samarbejde mellem borger, myndighed og udfører. Det gode samarbejde er nødvendigt for, at vi løfter i fælles flok og arbejder mod samme mål. Når vi lykkes med det gode samarbejde, så lykkes vi med målet, og forudsætningen for det er, at vi respekterer og forstår hinandens roller og ansvar.

I målsætninger for samarbejdet rettes fokus mod den adfærd og de intentioner, vi ønsker i samarbejdet i Nordjylland. Præmisserne og tænkningen fra VUM er rammen for det samarbejde, der er skitseret, men hvor VUM har fokus på myndigheds rolle og ansvar så sætter målsætningerne fokus på den fælles rolle og ansvarsfordeling. Det skal sikre en fælles forståelse for den rolle- og ansvarsfordeling, der er, når vi handler på det specialiserede socialområde, og give et fælles blik på borgeren og en fælles ramme for dialogen mellem myndighed og udfører.

Det handler om borgeren når vi handler sammen – og vi har først og fremmest fokus på borgerens individuelle behov. Vi samarbejder om den støtte som myndighed visiterer til og udfører leverer, og samarbejdet tager udgangspunkt i et fokus på den hele borger og det hele liv. Indsatsen kan være forebyggende, udredende, støttende eller udviklende men uanset hvad så er det gode samarbejde en nødvendig ramme for den gode indsats.

Målsætningernes er gældende for det specialiserede socialområde i Nordjylland, *når vi handler på tværs* af offentlige organisationer eller kommunegrænser. Det vil sige, når der handles mellem region og kommune eller mellem forskellige kommuner. Modtager er kommunale myndigheder og

kommunale og regionale udførere på det specialiserede voksensocialområde i Nordjylland, herunder særligt:

- Medarbejdere og ledere som indgår aftaler om køb og salg af pladser
- Medarbejdere og ledere som deltager i opfølgningen i borgerforløb.

HVAD ER DET FORPLIGTENDE GODE SAMARBEJDE, NÅR VI HANDLER PÅ TVÆRS AF REGION OG KOMMUNE ELLER PÅ TVÆRS AF FORSKELLIGE KOMMUNER?

Dokumentet er opbygget af fire afsnit som skal være med til at sætte fokus på det forpligtende gode samarbejde. Afsnittene er udvalgt fordi det er centrale områder i borgerforløbet, hvor myndighed og udfører er afhængige af hinandens kompetencer og viden for at sikre det bedste mulige forløb for borgeren.

- Vi sikrer det gode match mellem borger behov og indsatsen
- Vi sætter klare mål
- Vi sikrer løbende opfølgning
- Vi samarbejder om den gode udskrivning

1. Vi sikrer det gode match mellem borgers behov og indsatsen

Det gode match mellem borger og indsats forudsætter et tæt samarbejde mellem borger, myndighed og udfører. Med afsæt i borgers funktionsnedsættelser afsøger myndighed muligheder for indsatser som kan matche borgers behov. Dette gøres i samarbejde mellem borger og myndighed.

Når myndighed afsøger mulige tilbud til en konkret borger, så skal der først og fremmest være et match mellem borger og tilbuddets målgruppe. Men det gode match er også afhængigt af, at parterne er opmærksomme på, at borgerens behov og ressourcer matcher tilbuddets metoder. Når der kigges på metoder kan man med fordel have fokus på metodernes evidens jf. Socialstyrelsens arbejde som kan ses her: [link](#). Sidst er det væsentligt at have fokus på, at der skal være et match mellem tilbuddets fysiske rammer og borgeren, f.eks. hvis borgeren har behov for en bolig, hvor vedkommende ikke konfronteres med andre borgere i tilbuddet.

For at understøtte det gode match er det nødvendigt at udveksle de rette informationer. Det gælder begge veje så udfører har de nødvendige oplysninger om borger og borgers sagsforløb, og myndighed har de nødvendige oplysninger om tilbuddets indsatser, metoder og faglighed.

For at understøtte det rette match kan myndighed og udfører lave konkrete aftaler om forbesøg, da det kan give et godt supplement til de skriftlige informationer. Forbesøg kan både være borger der kommer på besøg på det mulige nye tilbud eller tilbud der kommer på besøg ved borgers eksisterende tilbud.

Når der er et match mellem borger, den ønskede ydelse og tilbud beder myndighed om et egentligt tilbud. Herefter indgås en aftale og der planlægges indskrivningsforløb.

Eksempler på information, der kan udveksles

Nedenstående er eksempler som man kan lade sig inspirere af ift. at udveksle information. Det er dog vigtigt at understrege, at man skal sende den nødvendige information.

Information som myndighed leverer til udfører:

- Faglig vurdering
- Relevante oplysninger som har betydning for sagen eks. VISO-rapport, materiale fra psykiatrien o.l.
- Bestilling
- Dagsorden (Jf. tjekliste på side X for informationer om hvad dagsordenen som minimum skal indeholde)
- Referat af opfølgingsmøde (udarbejdes og fremsendes efter opfølgingsmøde)
- Ved justering af indsats
 - Opdatering af indsatsmål
- Ved forhandling af ny indsats/takst
 - Justering af bestilling, inkl. evt. justering af mål

Information som udfører leverer til myndighed:

- Tilbud om indsats til borgeren
- Oplysninger til brug for myndigheds afgørelse om egenbetaling - eks. boligdokumenter
- Kontrakt

2. Vi sætter mål for indsatsen

Vi har fokus på det hele menneske, og borgerens behov for støtte og udvikling er i fokus. For at skabe den ønskede udvikling er effekten af en given indsats vigtig. Effekt skabes i samarbejde mellem borger, myndighed og udfører og ved at have et fælles fokus på de nødvendige mål.

Myndighed opstiller et overordnet *formål* for indsatsen til borgeren – f.eks. at borgeren skal trives og være tryk. Derudover opstiller myndighed mere konkrete *indsatsmål*, som fastlægger hvilken indsats, udfører skal arbejde med. Det kan f.eks. være mål om, at borgeren skal blive mere selvstændig eller fastholde relationer. Ud fra disse indsatsmål opstiller udfører *delmål*, som der konkret kan arbejdes med, og som er et skridt på vejen til at nå indsatsmålet

Indsatsmål vurderes og genbesøges typisk en gang om året eller ved behov. Delmål udarbejdes og vurderes løbende.

Arbejdet med at opstille mål for borgerens forløb er helt centralt i samarbejdet uanset om det er indsatsmål eller delmål. Opstillingen af mål gør, at vi kan vurdere om indsatsen virker efter hensigten. Delmålene vil være en indikator på om indsatsen virker, og om vi er på rette vej mod indsatsmålet.

For at kunne fastsætte og arbejde med klare indsatsmål og delmål, er det vigtigt at have fokus på følgende:

- Det er borgerens individuelle indsatsmål, der er udgangspunktet for samarbejdet om borgeren
- Indsatsmålene udarbejdes af myndighed på baggrund af faglig vurdering i VUM og i samarbejde med borgeren - med fokus på at *alle mål er borgerens mål*.
- I nogle tilfælde kan selve indsatsmålet være afklaring af behov for indsats, og i disse tilfælde forekommer der ikke en komplet VUM-udredning.
- Udfører udarbejder delmål som skal lede frem mod opfyldelsen af indsatsmålet. Delmålene er udførers arbejdsredskab, og revideres løbende af udfører.
- Vi anbefaler at kigge i retning af *SMART mål*, da SMART sikrer tydelige mål, som man skal bruge for at kunne skabe forandringer.

- I målsætningsarbejdet kan fokus skærpes ved at prioritere målene. Selvom der kan være mange ting at arbejde med, anbefales det, at der udvælges 1-3 primære mål. På den måde sikres en fælles retning i samarbejdet om borgerens udvikling.

Arbejdet med at fastsætte klare mål for borgerens udvikling er et løbende arbejde. Vi forpligter os derfor på *en løbende dialog om indsatsmål og delmål* både når der sker udvikling, og når der ikke sker udvikling. Den løbende dialog sker særligt:

- På statusmøder, som myndighed har ansvar for at indkalde til.
- Når der er ændringer i borgerens udvikling, som gør at man ikke kan arbejde med de opsatte indsatsmål, eller der er behov for pludselig ændring i indsatsen. Det er udførers ansvar at tage fat i myndighed i disse tilfælde.

Hvad er et SMART – mål?

Specifikt

Formulér målet tydeligt og afgrænset, så alle er klar over, hvad der refereres til, og hvad der skal opnås. Stil gerne følgende spørgsmål:

- Hvad vil vi opnå?
- Hvorfor vil vi opnå det?
- Hvem udfører? (ansvarlig/kontaktperson for handlingen)
- Hvem er målgruppen?
- Hvad forstår vi ved ord som fx "faglig" eller "fælles sprog"?

Målbart

Gør det klart, hvordan det kan måles, at målet er nået. Stil gerne følgende spørgsmål:

- Hvordan kan vi vide, om ændringerne er indtrådt?
- Hvad har vi, når målet er nået, som vi ikke har i dag?

Accepteret

Sørg for, at alle parter, som er inddraget, bakker op om handlingen. Stil gerne følgende spørgsmål:

- Giver målet mening for alle?
- Kan alle involverede se deres egen rolle og eget ansvar?

Realistisk

Sørg for, at handlingen hænger sammen med virkeligheden. Stil gerne følgende spørgsmål:

- Tror vi på, at målet kan nås i løbet af den afsatte periode?
- Har vi ressourcer (økonomi og medarbejdere) til at nå det?
- Hvad kan understøtte de konkrete handlinger?
- Hvad kan modarbejde de konkrete handlinger?

Tidsafgrænset

Gør det tydeligt, hvornår målet skal være nået. Stil gerne følgende spørgsmål:

- Har vi fastsat tid for, hvornår vores mål skal være nået?
- Er det klart for alle involverede, hvornår målet skal være nået?

3. Vi sikrer løbende opfølgning

Opfølgning er en forudsætning for at udvikle kvaliteten i indsatsen for borgeren og på den måde have fokus på borgerens udvikling. Formålet er at holde fokus på om der er den ønskede virkning af de aftalte indsatser.

Formålet med opfølgning er at sikre, at borgeren konsekvent får den nødvendige og rette indsats. Når der gennemføres opfølgning fokuseres på det hele menneske. For at komme omkring det hele menneske gennemgår VUM modellen følgende forhold:

- Funktioner og forhold: fysiske forhold, mentale funktioner og sociale forhold, sundhedsforhold
- Omgivelsesfaktorer: Omgivelser
- Aktivitet og deltagelse: Relationer, samfundsliv, kommunikation, praktiske opgaver, egenomsorg, mobilitet

Opfølgning bør fokusere på om funktionsniveauet har ændret sig, og hvad det giver anledning til, og bygger på viden fra leverandør, myndighed og borger. Opfølgningen sker på aftalte statusmøder, eller når der viser sig behov for opfølgning.

Planlagt opfølgning på statusmøder

Den planlagte opfølgning følger op på aftaleforholdene, og har fokus på ændringer og hvordan det kommer til udtryk ift. borgers støttebehov. Opfølgningen bør således sætte fokus på, hvordan borgers funktionsniveau har ændret sig, og hvilken virkning det har på støtteniveauet.

Den planlagte opfølgning kan skitseres således:

- Myndighed indkalder til statusmøder efter en aftalt tidsplan. Statusmøde afholdes som udgangspunkt én gang årligt.
- Udfører leverer skriftlig opfølgning på de mål, der er aftalt og beskrevet - både indsatsmål ved indgåelse af samarbejdet såvel som delmål ved den løbende opfølgning.
- Udfører kan anbefale nye mål (eller afslutning af indsatsen). Det er dog myndighed og borgeren, der i sidste ende afgør hvilke mål, der skal arbejdes videre med.
- Hvis indsatsen skal fortsætte, aftaler myndighed, leverandør og borger borgerens fremtidige mål på mødet.

Løbende opfølgning

Myndighed og udfører kan afholde tre måneders-opfølgningsmøde efter indflytning. Derudover kan myndighed og udfører aftale løbende opfølgningsmøder, hvis der er behov for hyppigere opfølgning end det årlige statusmøde.

Hvis der er behov for opfølgning udover de aftalte møder, så er det udførers ansvar at kontakte myndighed og gøre opmærksom herpå.

Der kan være behov for løbende opfølgning, hvis der sker ændringer i borgerens funktionsevneniveau eller ændringer der gør, at udfører af forskellige årsager ikke kan levere den aftalte indsats.

Når udfører kontakter myndighed om, at der er sket ændringer, der gør, at der er behov for opfølgning, så er det vigtigt at være tydelig på følgende:

- beskrive ændringen tydeligt,
- beskrive konsekvenserne for indsatsen
- om muligt fremvise dokumentation for ændringen.

Nedenfor følger inspiration til statusnotat og statusmøder:

Statusnotat

Udfører skal levere en skriftlig status til brug for det årlige statusmøde. Det anbefales, at statussen udarbejdes med afsæt i den tænkning, der er i VUM-modellens statusnotat.

Her kan særligt fremhæves følgende relevante beskrivelser:

- Udførers vurdering
Beskrivelse af arbejdet med målet, målopfyldelse og evt. ændring i funktionsevneniveauet
- Væsentlige ændringer i borgerens situation
Beskrivelse af væsentlige ændringer i borgerens situation med betydning for indsatsen – med udgangspunkt i VUM-modellens temaer dvs. eks. bevidsthedstilstand, økonomisk situation, sundhedsforhold, relationer.
- Bemærkninger fra udfører
Fx behov for nye eller ændrede indsatsmål

VUM-modellens statusnotat kan findes her: [her](#)

Udfører udarbejder et statusnotat med udgangspunkt i de muligheder, der er i leverandørens IT system.

Tjekliste til statusmøde

FØR STATUSMØDET

Myndighed

- Udarbejde dagsorden med følgende punkter:
 - Gennemgang af status på mål
 - Gennemgang af konkret status på relevante livstemaer (kvalitativt og kvantitativt)
 - Aftale om det videre forløb/Aftale omkring konkrete målsætninger/afslutning
 - Hvornår er indsatsen færdig, og hvad skal evt. træde i stedet for?
 - Aftale om hvornår der skal mødes igen
- Sender dagsorden til udfører med besked om:
 - Tidspunkt for mødet
 - Det materiale udfører skal levere inden opfølgingsmødet
 - Hvem borgeren kan invitere til mødet
- Indhenter opfølgninger fra øvrige aktører i borgerens liv (eks. STU, aktivitetstilbud)
- Forbereder sig på baggrund af udførerens tilbagemeldinger

Udfører

- Udarbejder en status, der indeholder korte beskrivelser af:
 - Status på de mål, der er aftalt i kontrakten i den aftalte form (prosa og/eller tal)
 - Status på borgerens livssituation generelt i relation til målopfyldelsen
 - Relevante ændringer i funktionsevne i forhold til de aftalte livstemaer
 - Anbefaling til videre forløb – herunder fortsætte, ændring eller afslutning af indsatser
 - Konkrete målsætninger/og eller afslutning

PÅ STATUSMØDET

- Borger og/eller væрге, myndighed og udfører gennemgår dagsordenen for mødet.

EFTER STATUSMØDET

På baggrund af aftaler om fremtidig indsats afholdes selvstændigt møde mellem myndighed og udfører om forslag til justering af rammen og indsatsen.

Myndighed

- Opdaterer borgerens handleplan, som sendes til borger og udfører

Leverandør

- Udarbejder delmål på baggrund af de nye målsætninger i borgerens handleplan
- Opdaterer ved ændret takst også kontrakten

4. Vi samarbejder om den gode udskrivning

Den gode udskrivning starter ved indskrivningen.

For at sikre den gode udskrivning bør man allerede ved aftaleindgåelsen beskrive et tydeligt udskrivningsgrundlag. Dette gøres ved at have en tydelighed på, hvad formålet med indsatsen er. Dermed er der også en tydelighed på, hvornår det ikke er den rette indsats længere. Når indsatsmålet er nået, kan indsatsen fortsætte med et nyt indsatsmål eller der kan være behov for en anden type indsats.

Opsigelsen skal ske indenfor præmisser som vi kan blive enige om. Der bør som minimum være tydelige kontraktlige forhold ift. opsigelsesvarsler, hvordan man skal forholde sig til levering af indsatsen i opsigelsesperioden og hvordan man er stillet, hvis indsatsen ikke kan leveres. Disse forhold indgår i standardkontrakten, som anbefales anvendt. Standardkontrakten kan findes [her](#)

Dialog er det vigtigste element i udskrivningen, når vi indgår i den gode dialog sikrer vi, at aftalegrundlaget afvikles på den bedst mulige måde, hvilket kommer alle parter til gode.

Bilag

Bilag 1: Procesplan over roller, processer og ansvarsfordeling

Vedlagt er en procesplan, der illustrerer et forløb fra myndighed bliver bekendt med borgeren til opfølgning og afslutning af indsatsen. Figuren illustrerer de samarbejdspunkter hvor myndighed og udfører mødes, udveksler information og interagerer med og om borgeren. Udover disse nedslagspunkter er det naturligvis relevant at kigge i retning af retningslinjer og lovgivning omkring magtanvendelser, utilsigtede hændelser mv.

VUM2 fase: Sagsvurdering

1

Delfaser i samarbejdet		Udredning	Matchning - forhandle indsats
Myndighed	Får kendskab til borger med behov for indsats	Afdækker borgers behov i samarbejde med borger <ul style="list-style-type: none"> • udarbejder handleplan • Opstiller mål for indsatsen" Vurderer om der er behov for personlig/ økonomisk værge	Afklarende forløb (sæt ind som en "omvej") - der er flere veje til matchning Afsøge muligheder for driftsherrer der har indsats der matcher borgers behov Tydelighed på om det er research eller konkret forhandling
Udfører			Matche konkret forespørgsel om indsats med konkret ydelse Tydelighed på om der er behov for forbesøg ved borger for at kunne give tilbud
Myndighed og udfører			Forhandle rette indsats og ydelser med afsæt i udredning, handleplan og mål
Information	VUM udredning (M) Andre relevante oplysninger som har betydning for indsatsen (eks. VISO rapport, materiale fra psyk)		

VUM2 fase: Bestilling

2

Delfaser i samarbejdet	Kontrakt-indgåelse	Aftaler om samarbejdet	Aftaler om samarbejdet	Dialog med borger	Planlægge opstart
Myndighed				Kontakter borger med afgørelse	Kontakter borger med afgørelse
Udfører					Planlægge opstart
Myndighed og udfører	Indgå kontrakt Myndighed fremsender bestilling og på baggrund af den og drøftelser fremsender udfører kontrakt	Aftale principper for opfølgning <ul style="list-style-type: none"> • statusmateriale • dokumentation 	Klarlægge behov for udveksling af yderligere information og særlige aftaler ifbm. opstart	Afklare dialog og tilbagemelding til borger/værge, herunder <ul style="list-style-type: none"> • indsats og indsatsmål • aktivitet og ydelse 	Aftaler og koordinerer aktiviteter ifbm. Opstart
Information	Oplysninger vedr. myndigheds afgørelse om egenbetaling eks. Boligdokumenter (U). Bestilling (M) Kontrakt (U)				

VUM2 fase: Sagsopfølgning

4

Delfaser i samarbejdet		Aftaler				
Myndighed	Planlagt opfølgning	Indsatsen fortsættes uændret	Indsatsen afsluttes			
	Myndighed indkalder til møde - ved akut behov kan driftsherre indkalde til møde (såfremt borgers behov akut tilsiger det) Tydelighed på om det er opfølgning (borger deltager) eller forhandling Orientering: udføres der tilsyn før/efter mødet	Justering af mål (Gentag VUM fase: Levering af sociale ydelser)	Forhandling af ny indsats (ny takst) (Gentag VUM fase: Bestilling)			
Udfører						
Myndighed og udfører	Aftale om hvilket materiale der skal produceres til mødet	Aftaler <ul style="list-style-type: none"> • Justering af mål • Forhandling af ny indsats (ny takst) • Indsatsen fortsættes uændret • Indsatsen afsluttes 	Dialog om justering af indsatsmål			
Information	Beskrivelse af arbejdet med delmål og evaluering heraf (U)	DAGSORDEN (M)	Materiale ifbm. Opfølgning <ul style="list-style-type: none"> • statusnotat (U inden mødet) • Opfølgingsnotat (udfyldes efter mødet) • Evaluering af mål og delmål. Der sendes skriftlig statusbeskrivelse (U) 	Materiale ifbm. forhandling af takst <ul style="list-style-type: none"> • Statusnotat (U) inden mødet inkl. ekstra dokumentation 	Myndighed leverer en justering af bestilling, inkl. evt. justering af mål Udfører tilretter delmål	Myndighed leverer en justering af bestilling, inkl. evt. justering af mål Udfører tilretter delmål Ny kontrakt

VUM2 fase: Levering af social ydelser

3

Delfaser i samarbejdet	
Myndighed	
Udfører	Opstart af indsats Udfører opstiller delmål med afsæt i myndigheds mål
Myndighed og udfører	

Mødet den 20.01.2023

DAS Social

Åben

Punkt 15.

FU orienterer

2022-090391

Resume

FU orienterer kort om diverse sager

Indstilling

Det indstilles, at

- DAS tager orienteringer til efterretning

Mødet den 20.01.2023

DAS Social

Åben

Punkt 16.

Eventuelt

Mødet den 20.01.2023

DAS Social

Åben

Punkt 17.

Næste møde

Næste møde er kalendersat til afholdelse d. 31. marts 2023, kl. 09.00-13.00 med fysisk fremmøde.